

Katowice, 28 września 2022 r.

PSI.431.1.8.2022
EGZEMPLARZ NR 1

PROTOKÓŁ KONTROLI

kompleksowej w zakresie oceny prawidłowości realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganiami kwalifikacyjnymi, za okres od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r., przy czym ocena realizacji zadania w formie kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca Gminy w domu obejmuje okres od 1 stycznia 2021 r. do dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych, w sytuacji gdy postępowanie wszczęto do 31 grudnia 2021 r., w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rydułtowach, mieszczącym się przy ul. Raciborskiej 369, REGON 271570888 NIP 647-16-70-803, przeprowadzonej przez pracowników Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach w okresie od 6 czerwca do 15 czerwca 2022 r. oraz 21 czerwca i 4 lipca 2022 r.

Burmistrzem Miasta Rydułtowy w okresie objętym kontrolą i w czasie wykonywania czynności kontrolnych w jednostce był Pan **Marcin Połomski**.

Dyrektorem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach od 30 marca 2021 r. jest **Pani Sylwia Noworyta**, powołana na to stanowisko na mocy Zarządzenia Nr 69 KA.OR.2021 Burmistrza Miasta Rydułtowy z dnia 17 marca 2021 r. Zgodnie z § 1 przedmiotowego Zarządzenia, powołanie nastąpiło na czas nieokreślony od dnia 30 marca 2021 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtowach jest jednostką organizacyjną, utworzoną uchwałą Nr III/12/92 Rady Miasta w Rydułtowach z dnia 6 kwietnia 1992 r.

Kontrola została przeprowadzona przez:

1. **Ewę Pawełczyk** – starszego inspektora wojewódzkiego w Oddziale ds. Środowiskowej Pomocy Społecznej Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr PSI.0030.15.2022 z 31 maja 2022 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Śląskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.
2. **Małgorzatę Danowską - Latacz** – inspektora wojewódzkiego w Oddziale ds. Środowiskowej Pomocy Społecznej Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach – na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr PSI.0030.16.2022 z 31 maja 2022 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Śląskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

W trakcie czynności kontrolnych stosownych wyjaśnień udzielały:

- **Pani Sylwia Noworyta** – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach,
- **Pan Łukasz Bugla** – Kierownik Działu Pomocy Społecznej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rydułtowach,
- **Pani Bożena Perec-Sternak** – starszy specjalista ds. kadr i płac w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rydułtowach.

W protokole użyto następujących skrótów:

- **ustawa o pomocy społecznej** – ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 2268);
- **ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19** – ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19 i innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.);
- **rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego** – rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2021 r. poz. 893);
- **rozporządzenie w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych** - rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.);
- **rozporządzenie w sprawie domów pomocy społecznej** – rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217, poz. 1837) oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 964);
- **uchwała w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”** - uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. 2018 poz. 1007);
- **rozporządzenie w sprawie wzoru kontraktu socjalnego** – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. Nr 218, poz. 1439);
- **kpa lub kodeks postępowania administracyjnego** – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 735.);
- **zasady** – „Zasady udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowej” przekazane pismem DOLiZK-IV-775-10/2017z 17.08.2017 r.; DOLiZK-IV-775-20/2017 z 29.08.2017 r. DOLiZK-IV-775-22/2018 z 25.05.2018 r. oraz DOLiZK-WUKSŻ-0158-1/2021 z 21 czerwca 2021 r.

- **Ośrodek lub MOPS** – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtowach, mieszczący się przy ul. Raciborskiej 369;
- **PUP** – Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim;
- **DPS** – dom pomocy społecznej.

Temat kontroli:

Przedmiotem kontroli, zgodnie z programem kontroli nr PSI.431.1.8.2022 z 1 czerwca 2022 r. oraz aneksem do programu kontroli nr j.w. z 22 czerwca 2022 r. była ocena prawidłowości realizacji zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganiami kwalifikacyjnymi, za okres od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r., przy czym ocena realizacji zadania w formie kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca Gminy w domu obejmowała okres od 1 stycznia 2021 r. do dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych, w sytuacji gdy postępowanie wszczęto do 31 grudnia 2021 r.

Podstawa prawna:

art. 22 pkt 8 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.).

Rodzaj kontroli:

Planowa kontrola kompleksowa.

Zakres przedmiotowy kontroli:

1. organizacja i działalność tej jednostki, w tym: akty prawa miejscowego, kwalifikacje kadr, spełnianie normy ustawowej wskazanej w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, organizacja prawna Ośrodka, upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych, opracowanie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych, a także ocena w zakresie zasobów pomocy społecznej;
2. prawidłowość przyznawania i realizowania świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej oraz prowadzonego w tym zakresie postępowania administracyjnego;
3. pozostała działalność Ośrodka, w tym: współpraca z PUP, wytaczanie na rzecz obywateli powództw o roszczenia alimentacyjne, kierowanie wniosków o ustalenie niepełnosprawności, a także prowadzenie sprawozdawczości

Okres objęty kontrolą: od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r.

(Akta kontroli str.: 1-14; 2283-2323)

Ustalenia kontroli

I. Organizacja i działalność Ośrodka.

I.1. Akty prawa miejscowego.

Dyrektor Ośrodka przedłożyła kontrolującym następujące akty prawa miejscowego oraz dokumenty organizacyjne dotyczące funkcjonowania kontrolowanej Jednostki i przyznawania świadczeń z pomocy społecznej:

Lp.	Nazwa i nr aktu prawa miejscowego dotyczącego świadczeń z pomocy społecznej lub działalności Ośrodka w zakresie pomocy społecznej, bądź regulacji wewnętrznych
1.	Uchwała nr III/12/92 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 6 kwietnia 1992 r. w sprawie: powołania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach.
2.	Uchwała nr XXXV/283/05 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 30 maja 2005 r. w sprawie nadania Statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Rydułtowach – wraz z późniejszymi zmianami: nr L/390/06 z dnia 28 sierpnia 2006 r., nr XXXVIII/336/09 z dnia 20 listopada 2009 r., nr 16.123.2011 z dnia 16 grudnia 2011 r., nr 3.31.2018 z dnia 20 grudnia 2018 r.
3.	Uchwała nr XXIX/230/04 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 6 grudnia 2004 r. w sprawie ustalenia sposobu sprawienia pogrzebu przez gminę.
4.	Uchwała nr XXXII/249/05 Rady Miasta Rydułtowy z 28 lutego 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad zwrotu wydatków na usługi, pomoc rzeczową, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe przyznane pod warunkiem zwrotu.
5.	Uchwała Nr 38.364.2017 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania terminu spłaty lub rozkładania na raty płatności należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Miastu Rydułtowy lub jego jednostkom organizacyjnym, warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg.
6.	Uchwała nr 3.32.2018 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia udzielających schronienia bezdomnym z terenu Miasta Rydułtowy.
7.	Uchwała nr 3.35.2018 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.
8.	Uchwała nr 9.99.2019 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.
9.	Uchwała nr 10.111.2019 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.
10.	Uchwała nr 28.272.2021 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 18 lutego 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr 10.111.2019 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.
11.	Uchwała nr 27.263.2021 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Rydułtowy na lata 2021-2027”.
12.	Uchwała nr 32.319.2021 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia „Zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Rydułtowy”

13.	Zarządzenie nr 37/19 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach z dnia 9 grudnia 2019 r., w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rydułtowach.
14.	Zarządzenia Nr 69 KA.OR.2021 Burmistrza Miasta Rydułtowy z dnia 17 marca 2021 r. w sprawie powołania na stanowisko Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach.
15.	Zarządzenie nr 125.BSE.OR.2021 Burmistrza Miasta Rydułtowy z dnia 14 maja 2021 r. w sprawie powołania zespołu do oszacowania skutków zniszczeń spowodowanych przez intensywne opady deszczu w dniu 13 maja 2021 r. z późniejszymi zmianami.
16.	Zarządzenie nr 43.BSE.OR.2012 Burmistrza Miasta Rydułtowy z dnia 23 lutego 2012 r. w sprawie wyznaczenia pomieszczeń Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej.

Stwierdzono, że w załączniku do Uchwały nr XXXV/283/05 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 30 maja 2005 r. w sprawie nadania Statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Rydułtowach w § 2 wskazano, że Ośrodek działa na podstawie i w granicach prawa a w szczególności:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U Nr 64., poz.593 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym(Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz,148 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.),
- ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.),
- innych, właściwych ustaw i wydanych na podstawie aktów wykonawczych.

Należy wskazać, że takie działanie jest nieprawidłowe, bowiem podstawę statutową działalności Ośrodka stanowi: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o samorządzie gminnym oraz ustawa o finansach publicznych. Przepisy innych ustaw nie stanowią bezpośrednio podstawy prawnej Ośrodka, ale są przepisami określającymi zadania, które, mogą być realizowane przez Ośrodek.

Ustalono, że Rada Miasta Rydułtowy nie podjęła uchwały w przedmiocie ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych, będących w zakresie zadań własnych gminy, o których mowa w art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy.

(Akta kontroli str.: 15-92)

I.2. Zgodność kwalifikacji kadr z wymogami ustawowymi, w tym również osoby kierującej Jednostką kontrolowaną oraz realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej przez osoby zajmujące stanowisko pracy, na którym określono wykonanie ww. czynności.

Stwierdzono, że **Pani Sylwia Noworyta** – Dyrektor Ośrodka – posiadała stosowne kwalifikacje określone w art. 122 ustawy o pomocy społecznej, tj. 3 letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Zespół kontrolny ustalił, że w okresie objętym kontrolą tj. od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r. w Ośrodku zatrudnionych było **14** osób wykonujących zadania z zakresu pomocy społecznej:

1. Marta Brodowska - pracownik socjalny,
2. Monika Capek - starszy pracownik socjalny,
3. Grażyna Dzielińska - starszy pracownik socjalny,
4. Bernadeta Koczy - starszy pracownik socjalny,
5. Marzena Landkocz – pracownik socjalny,
6. Anna Lipka - starszy pracownik socjalny,
7. Alicja Mościcka – pracownik socjalny,
8. Irena Ochojska – starszy pracownik socjalny; w dniu 28 lipca 2021 r. uzyskała prawo do świadczenia emerytalnego,
9. Aneta Oślizło – specjalista pracy socjalnej,
10. Aurelia Pietrzak – pracownik socjalny,
11. Ewelina Południk – pracownik socjalny; od 18 listopada 2021 r. przebywająca na urlopie macierzyńskim/rodzicielskim,
12. Agnieszka Sypniewska-Biadoń – starszy specjalista pracy socjalnej,
13. Katarzyna Wajner – pracownik socjalny; od 28 lipca 2021 r. przebywająca na urlopie wychowawczym,
14. Ewa Noga – starszy pracownik socjalny.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. w Ośrodku zatrudnionych było 12 osób świadczących pracę socjalną w wymiarze pełnego etatu:

Ustalono, że wszystkie osoby zatrudnione na ww. stanowiskach spełniały wymogi kwalifikacyjne, określone w art. 116 i art. 156 w ustawie o pomocy społecznej do zawodu pracownika socjalnego.

(Akta kontroli str.: 93-204)

I.3 Dysponowanie legitymacją pracownika socjalnego.

W trakcie kontroli zespołowi kontrolnemu przedłożono aktualne legitymacje służbowe pracowników socjalnych, które były opatrzone ich podpisami.

I.4. Upoważnienia dla kierownika lub innego pracownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą wskazani poniżej pracownicy Ośrodka dysponowali następującymi upoważnieniami, o których mowa w art. 110 ust. 7 i ust. 8 ustawy o pomocy społecznej:

Lp.	Imię i nazwisko, stanowisko służbowe	Data wydania	Numer Zarządzenia
1.	Pani Sylwia Noworyta – Dyrektor Ośrodka	26 marca 2021 r.	Upoważnienie Burmistrza Miasta Rydułtowy nr SB.0052.000061.2021
2.	Pani Sylwia Noworyta – Dyrektor Ośrodka	26 marca 2021 r.	Upoważnienie Burmistrza Miasta Rydułtowy nr SB.0052.000063.2021

3.	Pani Sylwia Noworyta – Dyrektor Ośrodka	26 marca 2021 r.	Upoważnienie Burmistrza Miasta Rydułtowy nr SB.0052.000064.2021
4.	Pani Sylwia Noworyta – Dyrektor Ośrodka	8 listopada 2021 r.	Pełnomocnictwo Burmistrza Miasta Rydułtowy nr SB.0052.00170.2021
5.	Pani Sylwia Noworyta – Dyrektor Ośrodka	15 listopada 2021 r.	Upoważnienie Burmistrza Miasta Rydułtowy nr SB.0052.000174.2021
6.	Pani Anna Hojka-Szczotok – pracownik MOPS Rydułtowy	24 listopada 2021 r.	Upoważnienie Burmistrza Miasta Rydułtowy nr SB.0052.000176.2021
7.	Pani Mirosława Turek - Kierownik Działu Pomocy Środowiskowej MOPS	24 marca 2021r.	Upoważnienie Burmistrza Miasta Rydułtowy nr SB.0052.000048.2021
8.	Pani Mirosława Turek – pracownik MOPS Rydułtowy	24 listopada 2021 r.	Upoważnienie Burmistrza Miasta Rydułtowy nr SB.0052.000177.2021

Poddane kontroli upoważnienia zawarte w tabeli pod poz. 2, 6, 7 i 8 dotyczyły zakresu przedmiotowego wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej.

(Akta kontroli str.: 207-223)

I.5. Spełnianie normy ustawowej wskazanej w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

Z informacji przedstawionych 6 czerwca 2022 r. przez Dyrektora Ośrodka wynika, że na dzień 31 grudnia 2021 r., w Ośrodku zatrudnionych było **12** pracowników socjalnych (wszyscy zatrudnieni na pełny etat). Na 1 pracownika socjalnego przypadało 1 630,50 mieszkańców gminy. Powyższe jest zgodne z normą art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej, która precyzuje, że ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – centrum usług społecznych, zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż **3** pracowników socjalnych.

Ustalono ponadto, że na dzień 31 grudnia 2021 r., liczba rodzin i osób samotnie gospodarujących, korzystających ze wsparcia Ośrodka wynosiła **403**. Należy zatem stwierdzić, że na 1 pracownika socjalnego przypadało 33,58 rodzin i osób samotnie gospodarujących, korzystających z pomocy społecznej, co było zgodne z normą art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej. Jako miernik decydujący o normie zatrudnienia pracowników socjalnych, Ośrodek wybrał daną dotyczącą liczby osób i rodzin, objętych w Gminie pracą socjalną.

(Akta kontroli str.: 205-206)

I.6 przyznawanie dodatku do wynagrodzenia w wysokości 400 zł na podstawie art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej.

W okresie objętym kontrolą ustalono, że 10 osób świadczących pracę socjalną lub przeprowadzających rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą jednostki, zatrudnionych na pełny etat otrzymywało comiesięcznie dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400,00 zł. W przypadku zatrudnienia pracowników socjalnych w mniejszym wymiarze czasu pracy, Ośrodek przyznawał ww. dodatek w wysokości proporcjonalnie do czasu pracy.

Ustalono ponadto, że Ośrodek w 2021 r. uzyskał dofinansowanie z budżetu państwa do prowadzenia działalności w wysokości 229 498,00 zł, które, jak oświadczyła Dyrektor Ośrodka, wydatkowane zostało w całości.

(Akta kontroli str.: 205-206)

I.7. Baza lokalowo-techniczna Ośrodka.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtowach mieści się w budynku przy ul. Raciborskiej 369.

Kontrolującym przedstawiono Zarządzenie nr 43 BSE.OR.2012 z dnia 23 lutego 2012 r. Burmistrza Miasta Rydułtowy Pani Kornelii Nevy. Zgodnie z § 1 zarządzenia wyznaczono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej na jego siedzibę pomieszczenia w budynku Urzędu Stanu Cywilnego, położonym w Rydułtowach przy ul. Raciborskiej 369. Pomieszczenia zajmowane przez MOPS znajdują się na parterze oraz na piętrze budynku. Szczegółowy plan wyznaczonych pomieszczeń przedstawiono w załącznikach 1, 2 i 3 do niniejszego zarządzenia.

Budynek jest stosownie oznakowany, tj. tablica informująca z nazwą instytucji oraz godzinami przyjęć znajduje się nad wejściem do budynku. Z boku budynku, od strony parkingu znajduje się tabliczka informująca ze strzałkami kierunkowymi do MOPS-u. Ośrodek jest przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych, nie posiada barier architektonicznych. Winda oraz znajdujący się przy niej dzwonek usytuowane są na parterze pod schodami prowadzącymi do budynku. Osoby z niepełnosprawnością ruchową, poruszające się na wózkach inwalidzkich bądź mające problemy z poruszaniem się, po naciśnięciu dzwonka znajdującego się przy windzie przywołują pracownika, który uruchamia windę.

W dniu 4 lipca 2022 r., dokonano wizji lokalnej w siedzibie MOPS w Rydułtowach. Na jej podstawie ustalono, że pomieszczenia zajmowane przez Ośrodek usytuowane są na parterze i piętrze budynku, tj.:

Parter:

- pokój nr 1 - pomieszczenie służące do obsługi klienta,
- pokój nr 2 – zajmują pracownicy Działu Świadczeń Rodzinnych.

I Piętro:

- pokój nr 3 – zajmują pracownicy Działu Świadczeń Rodzinnych,
- pokój nr 4 – zajmują pracownicy socjalni Działu Pomocy Społecznej,
- pokój nr 5 – zajmują pracownicy socjalni Działu Pomocy Społecznej,
- pokój nr 6 – zajmują pracownicy Działu Finansowo-Księgowego, w tym Kierownik tego Działu,
- pokój nr 7 – kancelaria/sekretariat,

- pokój nr 8 – zajmuje Dyrektor MOPS,
- pokój nr 9 – zajmuje Kierownik Działu Pomocy Społecznej, pracownik socjalny Ośrodka zajmujący się wprowadzaniem decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej, pracownik socjalny zajmujący się procedurą „Niebieskiej Karty” oraz pracownik socjalny zajmujący się sprawami osób bezdomnych,
- pokój nr 9a – zajmuje I Zastępca Kierownika Działu Pomocy Społecznej,
- pokój nr 11 - zajmuje II Zastępca Kierownika Działu Pomocy Społecznej.

Wszyscy pracownicy mają możliwość szybkiego powiadomienia Policji, w sytuacji zagrożenia. Na stanie wszystkich pomieszczeń, w których przebywają pracownicy znajdują się urządzenia służące do wzywania pomocy (1-no urządzenie na pokój), w miejscu niewidocznym z zewnątrz.

Dokumenty zabezpieczone są w sposób prawidłowy w zamkniętych, metalowych szafach. Biuro wyposażono w sprzęt komputerowy, ksero, biurka, krzesła, podstawowe meble umożliwiające pracę.

Dyrektor Ośrodka oświadczyła, że przyjmowanie skarg i wniosków w MOPS w Rydułtowach odbywa się według wykazu:

- 1/ Dyrektor - wtorki i czwartki w godzinach od 10:00 do 12:00;
- 2/ Kierownik Działu Pomocy Społecznej – poniedziałki i piątki w godzinach od 10:00 do 12:00;
- 3/ Pozostali pracownicy – poniedziałki i środy w godzinach od 10:00 do 12:00.

Powyższą informację umieszczono na stronie internetowej Ośrodka (www.rydultowy.naszops.pl) oraz na tablicy ogłoszeń (w gablocie na korytarzu na półpiętrze), a także w kancelarii.

Dyrektor Ośrodka wskazała ponadto, że w indywidualnych przypadkach, gdy zachodzi potrzeba rozmowy strony z pracownikiem socjalnym lub innym pracownikiem w warunkach zachowania intymności i dyskrecji, udostępniany jest pokój nr 1 na paterze budynku (patrz protokół wizji lokalnej).

Dyrektor Ośrodka przedłożyła rejestr skarg i wniosków za okres podlegający kontroli. W 2021 r. odnotowano 2 skargi na pracowników socjalnych. Ustalono, że rozpatrzono je w terminie ustawowym, obie były bezzasadne. Dyrektor oświadczyła również, iż 1 skargę dotyczącą niewłaściwej działalności Dyrektora MOPS, złożono do Urzędu Miasta 23 czerwca 2021 r., Dyrektor udzieliła odpowiedzi 2 lipca 2021 r. Skargę rozpatrzono 25 sierpnia 2021 r. Wydano w tym względzie stosowną uchwałę, gdzie stwierdzono bezzasadność skargi (Uchwała NR 33.328.2021 Rady Miasta Rydułtowy).

Ustalono dodatkowo, że Ośrodek jest czynny w dni robocze: poniedziałek – piątek, w godzinach od 7:30 do 15:30 (Rozdział V Tryb pracy Ośrodka § 11 pkt 2 Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka).

(Akta kontroli str.: 224-233)

I.8. Organizacja prawna Ośrodka.

Ośrodek prowadził swą działalność w oparciu o Statut, wprowadzony Uchwałą nr XXXV/283/05 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 30 maja 2005 r. w sprawie nadania Statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Rydułtowach.

Ponadto, Ośrodek działał w oparciu o Regulamin Organizacyjny, wprowadzony 3 czerwca 2020 r. Zarządzeniem Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach nr 18/20 w sprawie: *wprowadzenia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rydułtowach Regulaminu Organizacyjnego*. Zespołowi kontrolnemu przedstawiono również Zarządzenie Dyrektora Miejskiego

Ośrodka Pomocy Społecznej nr 37/21 z dnia 2 listopada 2021 r. w sprawie: wprowadzenia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rydułtowach Regulaminu Organizacyjnego. Schemat struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach, stanowiący załącznik nr 1 do ww. Zarządzenia określony został w Rozdziale II Regulaminu (Organizacja Ośrodka).

W Regulaminie Organizacyjnym, określono zadania Ośrodka, organizację i zarządzanie, w tym zakresy działania poszczególnych stanowisk pracy oraz tryb pracy Ośrodka. Regulamin normuje ponadto zarówno ogólne zasady przyjmowania i załatwiania indywidualnych spraw interesantów, jak również zasady podpisywania i obiegu pism i decyzji.

W Rozdziale II w § 9 ust. 1 Regulaminu wskazano strukturę organizacyjną Ośrodka. Przedmiotowa struktura w okresie objętym kontrolą przedstawiała się następująco:

- 1) Kierownictwo Ośrodka:
 - a) Dyrektor,
 - b) Kierownik Działu Finansowo-Kadrowego (Główny Księgowy),
 - c) Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych, *DM*
 - d) Kierownik Działu Pomocy Społecznej.
- 2) Działy Ośrodka:
 - a) Sekcja Administracyjno-Organizacyjna,
 - b) Dział Świadczeń Rodzinnych i Dodatków Mieszkaniowych,
 - c) Dział Pomocy Społecznej,
 - d) Dział Finansowo-Kadrowy.

W Rozdziale II w § 9 ust. 3 Regulaminu wskazano zapis: „Uszeregowanie i podporządkowanie organizacyjne Ośrodka przedstawia Schemat struktury organizacyjnej Ośrodka”.

W MOPS obowiązywała zasada jednoosobowego kierownictwa. Zgodnie z § 10 ust. 1 Regulaminu, Ośrodkiem kieruje i reprezentuje go na zewnątrz Dyrektor.

Ustalono ponadto, iż w okresie objętym kontrolą w Ośrodku funkcjonowała Instrukcja Kancelaryjna wraz z jednolitym rzeczowym wykazem akt. Przedmiotowe dokumenty oraz uzupełnienie do nich zostały zatwierdzone przez Archiwum Państwowe w Katowicach, zgodnie z art. 6 ust. 2h ustawy z 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 164).

(Akta kontroli str.: 28-37; 40-62; 70-79; 234-248)

I.9. Opracowanie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Rada Miasta Rydułtowy Uchwałą nr 27.263.2021 z dnia 21 stycznia 2021 r. przyjęła „Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Rydułtowy na lata 2021–2027”. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że powyższa strategia zawierała wszystkie elementy określone w art. 16b ustawy o pomocy społecznej.

Realizacja powyższej strategii przedstawiała się następująco:

1/ Integracja społeczna – podmiotem realizującym zadanie był MOPS w Rydułtowach (termin realizacji VII-XI 2021 r.). Zadanie polegało na przeciwdziałaniu zjawisku wykluczenia społecznego (bezrobocie, ubóstwo, bezdomność). W ramach projektu „Szansa”, którego celem głównym było wzmocnienie

aktywności społecznej i zawodowej społeczności lokalnych zamieszkujących obszary zdegradowane. Programem Aktywności Lokalnej objętych zostało **15** osób wraz z najbliższym 30-osobowym otoczeniem. Wzmocnieniem zawodowym zostało objętych **10** osób, ze wskazanej grupy 15 osób będących uczestnikami projektu w okresie od 1 lutego 2019 r. do 30 kwietnia 2021 r. W ramach projektu został zatrudniony animator społeczności lokalnej. Do jego podstawowych zadań należało pobudzanie, motywowanie, mobilizowanie ludzi oraz całego środowiska do wspólnych działań w celu samodzielnego zaspokojenia ich potrzeb; rozwój partnerskich relacji w środowisku lokalnym, przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego. Animator organizował dla społeczności spotkania polegające na wspólnym opracowaniu potrzeb i zasobów grupy/otoczenia. Efektem jego działania było zorganizowanie 3 imprez środowiskowych mających charakter integrujący na os. Karola. Animator prowadził szereg działań w ramach "Wakacji na Karliku" mających charakter edukacyjny, turystyczny, ekologiczny m.in. gry terenowe – miejskie. Przeprowadzono inicjatywę lokalną w ramach której uczestnicy zdecydowali o wykonaniu nasadzeń na terenie ROSIRu (teren przylegający do Klubu dla dzieci i młodzieży), zakupiono ławki ze stolikami. Kino na świeżym powietrzu – zrealizowano 2 seanse na terenie rydułtowskiej tężni.

Projekt zakładał wzmocnienie aktywności społecznej i zawodowej poprzez następujące działania: warsztaty z psychologiem z zakresu komunikacji interpersonalnej – 60 godzin lekcyjnych, warsztaty zarządzania czasem i budżetem domowym – 40 godzin lekcyjnych, warsztaty autoprezentacji i kreowania własnego wizerunku – 18 godzin lekcyjnych, cykl 5 spotkań edukacyjnych profilaktyka zdrowia i pierwszej pomocy – 15 godzin zegarowych, „Nordic Walking”- marsz po zdrowie i poprawę sprawności fizycznej – 20 godzin zegarowych, zajęcia fotograficzne połączone z konkursem fotograficznym – 20 godzin lekcyjnych, kurs komputerowy dla 10 uczestników – 60 godzin lekcyjnych, kurs ogrodnik terenów zielonych dla 10 osób – 120 godzin lekcyjnych, staż zawodowy dla 10 osób (przystąpiło 8 osób) – 4 miesiące. Po zakończeniu projektu 3 osoby podjęły zatrudnienie.

W ramach realizacji założeń kontraktów socjalnych 5 osób złożyło wnioski o przydział mieszkania z zasobów gminy (3 osobom zostało przyznane mieszkanie).

2/ Wspieranie rodzin i dzieci w mieście Rydułtowy – Zadanie zrealizowane przez Ognisko Pracy Pozaszkolnej w Rydułtowach (termin realizacji zadania – IX 2021 r.). Zorganizowano 1 imprezę środowiskową – impreza integracyjna z wychowankami świetlicy „Tacy sami”.

W ramach projektu „Moc w rodzinie” którego celem był wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu oraz poprawa funkcjonowania 10 rodzin, 20 młodych niewydolnych rodziców, 15 osób niesamodzielnych w Rydułtowach w okresie od 1.09.2017 r.-30.08.2019 r. oraz od 31.08.2020 r. do 30.08.2021 r. w ramach trwałości projektu Miasto Rydułtowy realizowało wskazane poniżej formy wsparcia. Kontynuowane było zatrudnienie asystenta rodziny, który udziela wsparcia 10 rodzinom.

W ramach projektu „Droga do sukcesu” którego celem był wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu oraz poprawa funkcjonowania 6 rodzin tj. 18 os. objętych asystenturą, 10 rodziców i 10 dzieci w klubie, 10 dzieci objętych pracą podwórkową. Projekt realizowany był od 01.09.2018 r. do 30.04.2020 r. (wydłużony do 29.07.2020 r.),

od 30.07.2020 r. do 29.03.2022 r. w ramach trwałości projektu Miasto Rydułtowy realizuje wskazane niżej formy wsparcia. Kontynuowane było zatrudnienie asystenta rodziny na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1/2 etatu który udziela wsparcia 6 rodzicom, będących klientami MOPS.

Ponadto działał klub dla dzieci i młodzieży w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, którego adresatami są dzieci w przedziale wiekowym 6-18 lat zamieszkujące na os. Karola i okolicy, a który proponuje alternatywne formy spędzania wolnego czasu. Podejmowane działania miały charakter sportowo-rekreacyjny, kulturalny oraz artystyczny, polegały również na wspólnym odrabianiu lekcji szkolnych oraz zajęciach wyrównawczych. Działalność klubu propagowała pozytywne wzorce zachowań, umiejętność funkcjonowania w grupie. Klub działa 20 godz. zegarowych tygodniowo (średnio 5 dni/ tygodniowo po 4 godz. zegarowe).

Wszystkie ww. zadania realizował MOPS w Rydułtowach w okresie od lipca do grudnia 2021 r.

Ponadto przeprowadzono 15 prelekcji z dziećmi i młodzieżą w zakresie przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom – zadanie zrealizowane przez Straż Miejską w Rydułtowach (termin realizacji zadania VII-XII 2021 r.).

3/ Redukowanie problemu uzależnień w mieście Rydułtowy – realizatorem zadania była Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (termin realizacji VII-XII 2021 r.)

Wpłynęło 18 wniosków (w tym 2 kobiety, 16 mężczyzn), wydano 27 skierowań do biegłego sądowego w zakresie uzależnienia, wydano w tym zakresie 7 opinii, skierowano 4 wnioski do sądu w tym zakresie.

W roku 2021 Miasto Rydułtowy przystąpiło do kampanii „Postaw na rodzinę” w ramach, których rozdysponowane zostały materiały informacyjne w formie broszury, ulotki oraz plakaty w placówkach oświatowych o następującej tematyce:

1. Prawda o alkoholu. Co powinieneś wiedzieć.;
2. Jesteśmy silni – nie zapominamy o sobie.;
3. Zamiast mówić, dajemy przykład.;
4. Pewność siebie – jak jej nauczyć?;
5. Mama, tata i ja – drużyna na dobre i na złe.;
6. Rozmowa z rodzicami – klucz do sukcesu!

Przeprowadzono 339 interwencji domowych oraz założono 52 Niebieskie Karty. Podmiot realizujący zadanie – Komisariat Policji w Rydułtowach.

Przeprowadzono 15 prelekcji z dziećmi i młodzieżą w zakresie przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom – podmiot realizujący zadanie: Straż Miejska w Rydułtowach.

Od 27 czerwca 2012 r. porad i konsultacji oraz pomocy psychologicznej udziela psycholog, który obsługuje telefon zaufania (czynny w każdą środę od 14:30-15:30). W 2021 r. z pomocy psychologicznej skorzystało 16 osób:

1. 12 osób skorzystało z konsultacji psychologicznych,
2. 4 osoby regularnie korzystały z terapii indywidualnej,
3. żadna rodzina nie korzystała z terapii rodzinnej.

Podmiotem realizującym ww. zadanie był MOPS w Rydułtowach.

„Fit Rodzinka – stop uzależnieniom” czas pandemii potwierdził, że tylko aktywność fizyczna może pomóc, przede wszystkim dzieciom, uniknąć różnego rodzaju uzależnień. Zajęcia prowadziła wykwalifikowana trenerka fitness, zaś profilaktyką uzależnień psycholog (dotacja 5 250,00zł). Podmiotem realizującym powyższe zadanie było Stowarzyszenie „Zdrowe Rydułtowy”.

4/ Wspieranie i aktywizacja osób niepełnosprawnych i starszych w mieście Rydułtowy.

W ramach projektu „Moc w rodzinie”, którego celem był wzrost dostępności i jakości usług społecznych, zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu oraz poprawa funkcjonowania 10 rodzin, 20 młodych niewydolnych rodziców, 15 osób niesamodzielnych w Rydułtowach w okresie od 1.09.2017 r. do 30.08.2019 r. oraz od 31.08.2020 r. do 30.08.2021 r. w ramach trwałości projektu Miasto Rydułtowy realizowało wskazane wsparcie. Jednocześnie stwierdzono, że „Klub seniora” prowadzony przez Stowarzyszenie „Moje Miasto” z siedzibą w Rydułtowach, realizował między innymi projekt pn. *Rydułtowska Akademia Aktywnego Seniora 60+*. W ramach klubu realizowano następujące działania: ćwiczenia fizyczne pozwalające zadbać o kondycję, robótki ręczne, wspólne gry i zabawy usprawniające proces myślenia, prelekcje z zakresu dostrzegania zagrożeń (np. próba wyłudzenia pieniędzy metodą „na wnuczka”, „na policjanta”, „na fałszywe faktury” oraz jak nie dać nabrać się na pożyczki tzw. chwilówki).

W wyniku otwartego konkursu ofert na zadania publiczne Miasta Rydułtowy w dziedzinie: kultury i sztuki, sportu i rekreacji, profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, zdrowia, pomocy społecznej, których realizacja rozpoczyna się w I półroczu 2021 roku dotację w wysokości 26 000,00 zł otrzymało Stowarzyszenie Rodzin i Osób Niepełnosprawnych, które prowadzi świetlicę środowiskową dla osób niepełnosprawnych pt. „Tacy Sami” od 1997 roku.

(Akta kontroli str.: 250-256)

I.10. Sporządzenie przez kontrolowaną Jednostkę oceny zasobów pomocy społecznej.

Ośrodek w 2022 r. sporządził ocenę zasobów pomocy społecznej dla gminy Rydułtowy za 2021 rok. Ocena zawierała między innymi: dane dotyczące sytuacji demograficznej oraz społecznej gminy, dane statystyczne dotyczące beneficjentów wsparcia, opis zasobów instytucjonalnych, zasoby kadrowe. Dokument będący oceną zasobów pomocy społecznej na rok 2021 r. dla gminy Rydułtowy został przygotowany przez Ośrodek, następnie przekazany 28 kwietnia 2022 r. do Burmistrza Miasta Rydułtowy. Należy wskazać, że we wnioskach końcowych oceny brak było wzmianki o konieczności utworzenia mieszkania chronionego. Zaznaczenia wymaga, że zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej, prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniu chronionym stanowi zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. Należy wskazać, że zgodnie z normą art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu gminy na rok następny.

(Akta kontroli str.: 257- 309)

II. Prawidłowość przyznawania świadczeń oraz prowadzonego postępowania administracyjnego.

Jak wynika z oświadczenia Dyrektora Ośrodka, w okresie kontrolnym nie realizowano świadczeń, wymienionych w art. 36 ustawy o pomocy społecznej, z uwagi na brak wniosków o tego rodzaju pomoc:

- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
- świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- bilet kredytowany,
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- mieszkanie chronione,
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

W podanym powyżej zakresie nie wydano żadnej decyzji administracyjnej (w tym również odmownej).

(Akta kontroli str.: 309)

II.1 Świadczenia z pomocy społecznej przyznawane w formie pieniężnej – (zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe).

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych.

Poddano analizie 7 decyzji administracyjnych, rozstrzygających postępowanie administracyjne, dotyczące przyznania zasiłku stałego, co stanowiło 30% wydanych przez Ośrodek decyzji w okresie objętym kontrolą. Skontrolowano następujące decyzje:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej
1.	MOPS/5100/28/2021
2.	MOPS/5100/31/2021
3.	MOPS/5100/36/2021
4.	MOPS/5100/42/2021
5.	MOPS/5100/49/2021
6.	MOPS/5100/54/2021
7.	MOPS/5100/57/2021

Ustalono, że osobom nieposiadającym prawa do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu (Pani J. M. oraz Pan P. J. Pani B.K, Pani J.R, Pani J.M. Pan. C.G.) Ośrodek wydawał łącznie decyzje przyznające pomoc w formie zasiłku stałego oraz w opłacaniu składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu pobieranego zasiłku stałego z uwzględnieniem okresu na jaki został przyznany zasiłek stały.

Należy wskazać, że takie działanie jest niezgodne ustawą o pomocy społecznej, bowiem w ww. ustawie nie przewidziano „przyznawania” składek na ubezpieczenie zdrowotne w charakterze

rozstrzygnięcia i to w formie decyzyjnej. Zapisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U z 2021 r. poz. 1285 z późn. zm.) stanowią, iż objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym osób pobierających zasiłek stały następuje po zgłoszeniu do ubezpieczenia zdrowotnego przez ośrodek pomocy społecznej. Również ustalona linia orzecznictwa sądów administracyjnych wskazuje, że uprawnienie do ubezpieczenia zdrowotnego powstaje z chwilą, gdy decyzja o przyznaniu zasiłku stałego stanie się ostateczna, a Ośrodek zobowiązany jest niezwłocznie zgłosić osobę do ubezpieczenia i opłacać składkę przez okres pobierania przez nią świadczenia. Osoba uprawniona do zasiłku stałego staje się z mocy wskazanej ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych ubezpieczoną, gdy Ośrodek dokona powyższych czynności, tj. zgłosi ją do ubezpieczenia i zacznie opłacać składkę. W sytuacji, w której w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wymagane jest podjęcie decyzji administracyjnej, ustawodawca wyraźnie to sformułował. Zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego przez ośrodek pomocy społecznej stanowi czynność materialno-techniczną o charakterze informacyjnym, więc nie można uznać go za władcze rozstrzygnięcie polegające na przyznaniu uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej, co wskazano w wyrokach: WSA w Bydgoszczy (sygn. akt II S/Bd 228/07 z 23 maja 2007 r.), WSA w Łodzi (sygn. akt III SA/Łd 412/08 z 22 października 2008 r.) i WSA w Łodzi (sygn. akt III SA/Łd 239/09 z 8 lipca 2009 r.).

W podstawie prawnej decyzji: nr MOPS/5100/54/2021 z 6 grudnia 2021 r., nr MOPS/5100/42/2021 z 4 października 2021 r. nr MOPS/5100/28/2021 z 5 lipca 2021 r. nr MOPS/5100/49/2021 z 5 listopada 2021 r. Ośrodek zamieścił błędną nazwę ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz.1285 z późn. zm.) tj. zamiast: „ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych” widniał zapis: „art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych”.

Ustalono, że w treści skontrolowanych decyzji zamieszczany był odrębny wpis, odnoszący się do daty wypłaty świadczenia. Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka oświadczyła, że „(...) daty wypłaty danego świadczenia są wpisywane w momencie odbioru decyzji przez stronę, z uwzględnieniem 14 dniowego czasu na wniesienie odwołania. Data wypłaty jest ustalana na najbliższy czwartek po upływie 14 dni od dnia odbioru decyzji. Odrębny wpis daty, ma miejsce, kiedy decyzja jest odbierana przez stronę, natomiast sama decyzja jest podpisana wcześniej przez osobę upoważnioną.”

W okresie objętym kontrolą Ośrodek wydał „z urzędu” 4 decyzje administracyjne, na mocy których dokonał zmiany decyzji przyznających stronom zasiłek stały, w części dotyczącej terminu obowiązywania tych decyzji, z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, na podstawie art. 15h ust. 4 specustawy. Poddano analizie kontrolnej wszystkie decyzje w przedmiotowym zakresie:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej
1.	MOPS/5100/56/2021
2.	MOPS/5100/41/2021
3.	MOPS/5100/46/2021
4.	MOPS/5100/50/2021

Stwierdzono, że przedmiotowe decyzje były wydane w oparciu o art. 37 ustawy o pomocy społecznej, osobom pełnoletnim, niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do

pracy. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawców ustalano na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b i 5d ustawy o pomocy społecznej. Rodzinne wywiady środowiskowe sporządzano na drukach wskazanych w rozporządzeniu w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Kontrolowana dokumentacja zawierała zapisy dotyczące pracy socjalnej. Stwierdzono, że we wszystkich skontrolowanych postępowaniach administracyjnych, dotyczących zasiłku stałego wysokość przyznanych zasiłkobiorcom świadczeń była ustalana prawidłowo. Terminy przyznawania świadczeń wykazane w decyzjach były zgodne z okresami wskazanymi w orzeczeniach ustalających stopień niepełnosprawności.

Jednocześnie stwierdzono, że we wszystkich poddanych analizie kontrolnej indywidualnych dokumentacjach stron, dotyczących przyznania zasiłku stałego, znajdowały się dokumenty poświadczające ich niepełnosprawność, tj. orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Wszystkie poddane kontroli postępowania administracyjne zostały zakończone w terminie zgodnym z normą art. 35 kpa.

Stwierdzono, że strony odebrały osobiście powyższe decyzje administracyjne, potwierdzając ich odbiór własnoręcznym podpisem i opatrując datą odbioru na dokumencie pn. „Zwrotne poświadczenie odbioru”.

We wszystkich skontrolowanych rodzinnych wywiadach środowiskowych, przeprowadzonych na okoliczność przyznania pomocy w formie zasiłku stałego, pracownicy socjalni zamieszczali informacje odnoszące się do świadczonej przez nich pracy socjalnej osobom/rodzinom.

Ustalono, że Ośrodek wydał stronom: Pani **L. F.** oraz Panom **W. G.**, **B.G** oraz **J.M.** decyzje administracyjne, na mocy których zmienił decyzje przyznające świadczenie w postaci zasiłku stałego, w części dotyczącej terminu obowiązywania decyzji: „*na termin do upływu 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności*”. Wskazane wyżej osoby złożyły wnioski o wydanie takiego orzeczenia.

W rodzinnych wywiadach środowiskowych zamieszczane były informacje o rodzinie zamieszkałej oddzielnie, zobowiązanej do pomocy na rzecz osoby ubiegającej się o świadczenie, lecz nie wskazywano, czy został z nimi przeprowadzony wywiad w myśl art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Ustalono, że z danych zawartych w tabeli dotyczącej analizy przedkontrolnej, przekazanej przez Ośrodek 30 maja 2022 r. do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach wynikało, że Ośrodek w okresie objętym kontrolą tj. od 1 lipca 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. wydał **27** decyzji administracyjnych przyznających pomoc w formie zasiłku stałego.

Natomiast w toku czynności kontrolnych ustalono, że Ośrodek w badanym okresie wydał **20** decyzji w przedmiotowym zakresie.

Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka w pisemnej informacji wskazała, że „*W wierszu 1, dot. zasiłków stałych winna się znaleźć liczba 20. Liczba pierwsza podana, tj. 27 decyzji uwzględniała 4 decyzje wydane z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 oraz 3 decyzje uchylające.*”

(Akta kontroli str.: 310-481)

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych.

Poddano analizie 18 decyzji administracyjnych rozstrzygających postępowanie administracyjne, dotyczące przyznania pomocy w formie zasiłku okresowego, co stanowiło 10% wydanych decyzji przez Ośrodek w okresie objętym kontrolą. Skontrolowano następujące decyzje:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej
1.	MOPS/5101/366/2021
2.	MOPS/5101/461/2021
3.	MOPS/5101/297/2021
4.	MOPS/5101/430/2021
5.	MOPS/5101/388/2021
6.	MOPS/5101/337/2021
7.	MOPS/5101/429/2021
8.	MOPS/5101/327/2021
9.	MOPS/5101/377/2021
10.	MOPS/5101/459/2021
11.	MOPS/5101/305/2021
12.	MOPS/5101/357/2021
13.	MOPS/5101/419/2021
14.	MOPS/5101/398/2021
15.	MOPS/5101/408/2021
16.	MOPS/5101/317/2021
17.	MOPS/5101/34/2021
18.	MOPS/5101/449/2021

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą, przyznawano pomoc w formie zasiłków okresowych w oparciu o art. 38 ustawy o pomocy społecznej ze względu na bezrobocie, niepełnosprawność oraz bezdomność. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawców ustalano na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b i 5d ustawy o pomocy społecznej. Rodzinne wywiady środowiskowe sporządzano na drukach wskazanych w rozporządzeniu w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W postępowaniach administracyjnych, dotyczących przyznania zasiłku okresowego, wysokość przyznanych świadczeń była ustalana prawidłowo. Kwoty przyznawanych zasiłków okresowych były zgodne z zapisem art. 38 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej i nie były niższe niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, natomiast w przypadku kryterium dochodowego rodziny nie były one niższe niż 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym rodziny, a jej dochodem. Do akt świadczeniobiorców dołączone były dokumenty potwierdzające występującą w rodzinie potrzebę, ze względu na którą przyznany został zasiłek, m. in. zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy w Wodzisławiu Śląskim, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Wodzisławiu Śląskim oraz zaświadczenia lekarskie.

Ustalono, że w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r., Ośrodek nie przyznawał pomocy w oparciu o art. 38 ust. 4a ustawy o pomocy społecznej, niezależnie od dochodu, w przypadku podjęcia zatrudnienia przez osobę objętą kontraktem socjalnym.

Ustalono, że w decyzjach poddanych analizie kontrolnej zamieszczany był odręczny wpis odnoszący się do daty wypłaty świadczenia. Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka oświadczyła, że „(...) daty wypłaty danego świadczenia są wpisywane w momencie odbioru decyzji przez stronę, z uwzględnieniem 14 dniowego czasu na wniesienie odwołania. Data wypłaty jest ustalana na najbliższy czwartek po upływie 14 dni od dnia odbioru decyzji. Odręczny wpis daty, ma miejsce, kiedy decyzja jest odbierana przez stronę, natomiast sama decyzja jest podpisana wcześniej przez osobę upoważnioną.”.

W przypadku dokumentacji Pani **K. U.**, dotyczącej przyznania zasiłku okresowego, decyzją nr MOPS/5101/461 z 2021 z 17 listopada 2021 r. Ośrodek, ustalając sytuację dochodową rodziny podczas wywiadu środowiskowego przeprowadzonego 15 listopada 2021 r. przyjął oświadczenie Pana **D. U.** (syna wnioskodawczyni) z 10 listopada 2021 r., w którym wskazał, że jest on studentem 3 semestru studiów magisterskich na Politechnice Śląskiej w Gliwicach. Ponadto syn strony wskazał, że nie uzyskuje dochodu z pracy zawodowej oraz dorywczej. W informacji pisemnej Ośrodka z 8 czerwca 2022 r. wskazano, że Pan **D. U.** nie pobierał stypendium uczelnianego oraz nie posiadał własnego dochodu.

W rodzinnych wywiadach środowiskowych, zamieszczane były informacje o rodzinie zamieszkałej oddzielnie, zobowiązanej do pomocy na rzecz osoby ubiegającej się o świadczenie, jednakże nie wskazywano, czy został przeprowadzony wywiad w myśl art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Wszystkie poddane kontroli postępowania administracyjne zostały zakończone w terminie zgodnym z normą art. 35 kpa.

Ustalono, że decyzje administracyjne dotyczące przyznania zasiłku okresowego były odbierane przez strony osobiście, opatrywane ich własnoręcznym podpisem wraz z datą odbioru decyzji na druku pn. „Zwrotne potwierdzenie odbioru”.

(Akta kontroli str.: 482-598)

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych.

Poddano analizie 7 decyzji administracyjnych rozstrzygających postępowanie administracyjne, dotyczące przyznania pomocy w formie zasiłku celowego, co stanowiło 10% wydanych decyzji przez Ośrodek w okresie objętym kontrolą. Skontrolowano następujące decyzje:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej
1.	MOPS/5100/28/2021
2.	MOPS/5100/31/2021
3.	MOPS/5100/36/2021
4.	MOPS/5100/42/2021
5.	MOPS/5100/49/2021
6.	MOPS/5100/54/2021
7.	MOPS/5100/57/2021

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą, przyznawano pomoc w formie zasiłków celowych w oparciu o art. 39 ustawy o pomocy społecznej. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawców ustalano na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b i 5d ustawy o pomocy społecznej. Rodzinne wywiady środowiskowe sporządzano na drukach wskazanych w rozporządzeniu w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Pomoc przyznawano z przeznaczeniem na pokrycie kosztów zakupu ogrzewania, w tym dofinansowanie do zakupu opału, leków, odzieży, obuwia, środków czystości, pościeli oraz na zakup żywności.

Zespół kontrolerów w trakcie prowadzonych czynności ustalił, że w przypadku postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami administracyjnymi: nr MOPS/5102/535/2021 z 6 grudnia 2021 r.; MOPS/5102/459/2021 z 11 października 2021 r.; MOPS/5102/481/2021 z 27 października 2021 r.; MOPS/5102/448/2021 z 6 października 2021 r. MOPS/5102/416/2021 z 20 września 2021 r. przyznającymi pomoc w postaci zasiłków celowych na dofinansowanie do zakup opału, Ośrodek nie zobowiązywał stron w żaden sposób do potwierdzenia wydatkowania przyznanych środków zgodnie z przeznaczeniem. W przedstawionej kontrolującym dokumentacji brak było potwierdzenia powyższego ustalenia w formie pisemnej (notatki służbowej). Powyższe braki stanowią naruszenie zasady pisemności w postępowaniu administracyjnym wyrażonej w normie art. 14 kpa.

Ustalono, że w ww. decyzjach, zamieszczane były odręczne wpisy odnoszące się do daty wypłaty świadczenia. Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka oświadczyła, że *„(...) daty wypłaty danego świadczenia są wpisywane w momencie odbioru decyzji przez stronę, z uwzględnieniem 14 dniowego czasu na wniesienie odwołania. Data wypłaty jest ustalana na najbliższy czwartek po upływie 14 dni od dnia odbioru decyzji. Odręczny wpis daty, ma miejsce, kiedy decyzja jest odbierana przez stronę, natomiast sama decyzja jest podpisana wcześniej przez osobę upoważnioną.”*

Ustalono, że decyzje administracyjne dotyczące przyznania zasiłku okresowego były odbierane przez strony osobiście, które składały swój własnoręczny podpis wraz z datą jej odbioru na druku pn. Zwrotne potwierdzenie odbioru.

Ponadto ustalono, że Ośrodek nie przyznawał pomocy w formie zasiłku celowego w celu realizacji kontraktu socjalnego.

Wszystkie poddane kontroli postępowania administracyjne zostały zakończone w terminie zgodnym z normą art. 35 kpa.

(Akta kontroli str.:599-745)

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną.

W okresie objętym kontrolą obowiązywały *„Zasady udzielania ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej”* przekazane pismem DOLiZK-IV-775-10/2017 z 17.08.2017 r., DOLiZK-IV-775-20/2017 z 29.08.2017 r., DOLiZK-IV-775-22/2018 z 25.05.2018 r. oraz DOLiZK-WUKSZ-0158-1/2021 z 02.07.2021 r. na podstawie których udzielana była osobom poszkodowanym w wyniku zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej – 13 maja 2021 r. pomoc w wysokości do 6 000 zł oraz do 200 000 zł.

Burmistrz Miasta Rydułtowy Zarządzeniem nr 125.BSE.OR.2021 z dnia 14 maja 2021 r. (wraz z 2 zmianami) powołał Zespół do oszacowania skutków zniszczeń spowodowanych przez intensywne

opady deszczu w dniu 13 maja 2021 r. Ustalono również procedurę działania Zespołu do oceny skutków zniszczeń spowodowanych przez intensywne opady deszczu w dniu 13 maja 2021 r. W protokołach spisywanych na okoliczność złożenia przez strony wniosków o przyznanie pomocy finansowej (we wszystkich skontrolowanych przypadkach), wskazywano osoby, które wchodziły w skład komisji dokonującej oględzin oraz szacującej poniesione przez strony straty, jednakże z uwagi na niewskazywanie stanowisk służbowych oraz miejsca zatrudnienia tych osób (za wyjątkiem pracownika socjalnego) trudno było ustalić, czy pozostałe osoby będące w komisji posiadały kwalifikacje oraz wiedzę umożliwiającą im właściwą ocenę tych zniszczeń. Zarządzenie Burmistrza Miasta Rydułtowy również nie zawierało tych danych. W powyższym dokumencie umieszczono jedynie następujący zapis: „przewodniczący Zespołu, zastępca przewodniczącego Zespołu, członek....”.

Poddano analizie 10 decyzji administracyjnych rozstrzygających postępowanie administracyjne, dotyczące przyznania pomocy w formie zasiłku celowego na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną, co stanowiło 10 % wydanych decyzji przez Ośrodek w okresie objętym kontrolą. Skontrolowano następujące decyzje:

Pomoc przyznana w formie zasiłku celowego w wysokości do 6 tys. zł:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej
1.	MOPS/5105/249/2021
2.	MOPS/5105/265/2021
3.	MOPS/5105/242/2021
4.	MOPS/5105/270/2021
5.	MOPS/5105/266/2021

Wszystkie decyzje administracyjne dotyczyły przyznania stronom pomocy „doraźnej”, o której mowa w cz. II Zasad udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych. Wysokość przyznanej pomocy nie przekroczyła kwoty 6000 zł, wskazanej w części II Zasad.

Pomoc przyznana w formie zasiłku celowego w wysokości do 200 tys. zł:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej
1.	MOPS/5105/300/2021
2.	MOPS/5105/265/2021
3.	MOPS/5105/242/2021
4.	MOPS/5105/270/2021
5.	MOPS/5105/266/2021

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawców ustalano na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b i 5d ustawy o pomocy społecznej. Rodzinne wywiady środowiskowe sporządzano na drukach wskazanych w rozporządzeniu w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Stwierdzono, że decyzje administracyjne w ww. zakresie zostały wydane po przeprowadzeniu rodzinnych wywiadów środowiskowych, w wyniku postępowań wszczętych na wniosek strony.

W treści wszystkich, poddanych analizie kontrolnej decyzji przyznających pomoc w formie zasiłku celowego na usunięcie szkód powstałych w wyniku zdarzenia klęskowego mającego miejsce 13 maja 2021 r. (pomoc do 6 tys. zł oraz do 200 tys. zł), Ośrodek zobowiązywał strony „(...) do przedstawienia rachunków i faktur w terminie do 90 dni od daty przekazania dyspozycji przelewu przez MOPS Rydułtowy do banku”. Ustalono, że strony przedstawiały pracownikom MOPS w Rydułtowach rachunki, faktury Vat w wymaganych terminach.

Ustalono, że Ośrodek, przekazywał pomoc w formie zasiłku celowego na pokrycie szkód w związku z ulewami deszczami 13 maja 2021 r. dwoma transzami.

Stwierdzono, że we wszystkich poddanych analizie kontrolnej przypadkach strony przedstawiały prawo do własności budynku mieszkalnego/ lokalu mieszkalnego, tj. akt notarialny albo wypis z księgi wieczystej.

Ustalono, że w ww. decyzjach zamieszczane były odręczne wpisy odnoszący się do daty wypłaty świadczenia. Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka oświadczyła, że „(...) daty wypłaty danego świadczenia są wpisywane w momencie odbioru decyzji przez stronę, z uwzględnieniem 14 dniowego czasu na wniesienie odwołania. Data wypłaty jest ustalana na najbliższy czwartek po upływie 14 dni od dnia odbioru decyzji. Odręczny wpis daty, ma miejsce, kiedy decyzja jest odbierana przez stronę, natomiast sama decyzja jest podpisana wcześniej przez osobę upoważnioną.”.

Ponadto ustalono, że we wszystkich poddanych analizie kontrolnej dokumentacjach (pomoc do 200 tys. zł) znajdowały się operaty szacunkowe wykonane przez Kancelarię Rzeczoznawcy Majątkowego „ADIACENT” Marcin Urbańczyk, z siedzibą przy ul. Kościuszki 19/6 w Rybniku.

W przypadku dokumentacji dotyczącej **Pani U.S.** stwierdzono, że w wywiadzie środowiskowym z dnia 18 maja 2021 r. (część VII, str. 1, pkt. 9) wpisano błędnie imię męża Pani U.S.

(Akta kontroli str.: 746-1001)

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych z tytułu zdarzenia losowego.

Poddano analizie **2** decyzje administracyjne rozstrzygające postępowanie administracyjne, dotyczące zasiłków celowych z tytułu zdarzenia losowego. Skontrolowano następujące decyzje:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej
1.	MOPS/5015/273/2021
2.	MOPS/5105/220/2021

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawców ustalano na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b i 5d ustawy o pomocy społecznej.

Rodzinne wywiady środowiskowe sporządzano na drukach wskazanych w rozporządzeniu w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Do akt świadczeniobiorców dołączone były dokumenty potwierdzające występującą w rodzinie potrzebę, ze względu na którą przyznany został zasiłek.

Stwierdzono, że mąż Pani **B. O.** - Pan **B. O.** 26 maja 2021 r. wniósł ustnie do protokołu wniosek o przyznanie pomocy w związku z poniesionymi szkodami w budynku mieszkalnym (m. in. zalaniem piwnicy) z uwagi na intensywne opady deszczu, które miały miejsce w dniu 13 maja 2021 r. Ww. dokument został opatrzony 3 podpisami osób wchodzących w skład *Zespołu do oszacowania skutków zniszczeń spowodowanych przez intensywne opady deszczu w dniu 13 maja 2021 r.* Następnie Ośrodek, pismem z 24 czerwca 2021 r. nr DPS.56.101.2021.MD zawiadomił stronę, iż z uwagi na trwające postępowanie administracyjne oraz prace *Zespołu do oszacowania skutków zniszczeń spowodowanych przez intensywne opady deszczu w dniu 13 maja 2021 r.* nie ma możliwości wydania decyzji w terminie określonym w art. 36 § 1 i 2 kpa. Wyznaczony został nowy termin wydania decyzji, tj. 26 lipca 2021 r. Niniejsze pismo zostało przesłane stronie listem za potwierdzeniem odbioru w dniu 24 czerwca 2021 r. Rodzinny wywiad środowiskowy został przeprowadzony 2 czerwca 2021 r. w miejscu zamieszkania strony. Pani **B.O.** 16 lipca 2021 r. w swoim pisemnym oświadczeniu poinformowała Ośrodek, że 26 czerwca 2021 r. zmarł jej mąż. Do swojego pisma dołączyła akt zgonu. Następnie 15 lipca 2021 r. pracownik socjalny sporządził notatkę służbową dotyczącą zgonu Pana **B. O.** W tym samym dniu Pani **B. O.** złożyła w siedzibie Ośrodka ustne podanie do protokołu dotyczące przyznania pomocy w związku z poniesionymi szkodami w budynku mieszkalnym (m. in. zalaniem piwnicy) z uwagi na intensywne opady deszczu, mające miejsce w dniu 13 maja 2021 r. Pracownik socjalny 16 lipca 2021 r. przeprowadził w miejscu zamieszkania strony rodzinny wywiad środowiskowy. Ośrodek 3 sierpnia 2021 r. wydał decyzję nr MOPS/5105/273/2021 przyznającą pomoc w formie zasiłku celowego w zakresie na dofinansowanie remontu, tj. utwardzenie posadzek betonowych, wykonanie wylewki oraz wykafelkowanie posadzek z płytek gresowych w kotłowni w wysokości 500,00 zł. W podstawie prawnej ww. decyzji Ośrodek wskazał, że 26 maja 2021 r. Pani **B. O.** złożyła wniosek o pomoc, natomiast należy wskazać, że tego dnia wniosek złożył mąż ww. Ustalono, że Pani **B.O.** wniosek o pomoc złożyła 15 lipca 2021 r. Ponadto w uzasadnieniu przedmiotowej decyzji wskazano również, że „*W dniu 13 maja 2021 r. Pan B.O. zwrócił się o pomoc finansową na pokrycie szkód wyrządzonych w wyniku ulewy.*”. W dokumentacji poddanej analizie kontrolnej, brak było zarówno wniosku strony, jak i notatki służbowej pracownika socjalnego dotyczącej faktu, iż Pan **B.O.** 13 maja 2021 r. zwrócił się z wnioskiem o pomoc do Ośrodka.

Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka w swoich wyjaśnieniach wskazała, że w aktach Pana **B. O.**, dotyczących poniesionych strat w wyniku ulewnych deszczu w dniu 13 maja 2021 r. znajduje się tylko protokół z dnia 26 maja 2021 r.

W podstawie prawnej skontrolowanej decyzji administracyjnej nr **MOPS/5105/273/2021 z 3 sierpnia 2021 r.** Ośrodek powołał art. 40 ustawy o pomocy społecznej bez wskazania konkretnych jednostek redakcyjnych określających, czy ww. świadczenie przyznane było z tytułu poniesionych strat w wyniku zdarzenia losowego (art. 40 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej), czy z tytułu poniesionych strat w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej (art. 40 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej). Ponadto w uzasadnieniu ww. decyzji Ośrodek zawarł zapis, że „*Zasiłek celowy przyznaje się na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej*”, natomiast z rodzinnego wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego 16 lipca 2021 r. wynikało, iż powyższa pomoc była przyznana ze środków budżetu gminy.

Ustalono, że w ww. decyzjach zamieszczane były odręczne wpisy odnoszące się do daty wypłaty świadczenia. Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka oświadczyła, że „(...) daty wypłaty danego świadczenia są wpisywane w momencie odbioru decyzji przez stronę, z uwzględnieniem 14 dniowego czasu na wniesienie odwołania. Data wypłaty jest ustalana na najbliższy czwartek po upływie 14 dni od dnia odbioru decyzji. Odręczny wpis daty, ma miejsce, kiedy decyzja jest odbierana przez stronę, natomiast sama decyzja jest podpisana wcześniej przez osobę upoważnioną.”

Jednocześnie ustalono, że w rozstrzygnięciach skontrolowanych decyzji dotyczących przyznania zasiłku celowego z tytułu zdarzenia losowego, Ośrodek zamieszczał klauzulę „rygor natychmiastowej wykonalności”, zgodnie z art. 108 § 1 kpa, nie wskazując jednocześnie w uzasadnieniach tych decyzji szczegółowych indywidualnych powodów, dla których nadawał powyższą klauzulę.

(Akta kontroli str.: 1002-1054)

Przyznawanie i wypłacanie specjalnych zasiłków celowych.

Poddano analizie 13 decyzji administracyjnych, rozstrzygających postępowania administracyjne, dotyczące specjalnego zasiłku celowego, co stanowiło 20% wydanych decyzji przez Ośrodek w okresie objętym kontrolą.

Skontrolowano następującą decyzję:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej
1.	MOPS/5103/48/2021
2.	MOPS/5103/52/2021
3.	MOPS/5103/41/2021
4.	MOPS/5103/66/2021
5.	MOPS/5103/83/2021
6.	MOPS/5103/44/2021
7.	MOPS/5103/50/2021
8.	MOPS/5103/87/2021
9.	MOPS/5103/62/2021
10.	MOPS/5103/96/2021
11.	MOPS/5103/79/2021
12.	MOPS/5103/71/2021
13.	MOPS/5103/75/2021

Ustalono, że w podstawie prawnej decyzji przywołany został art. 41 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej. Pomoc przyznawano z przeznaczeniem na dofinansowanie do zakupu leków, leczenia, energii elektrycznej, opału oraz do zakupu: gazu, obuwia i odzieży, środków czystości.

Stwierdzono, że wysokość przyznanego świadczenia była zgodna z zapisem art. 41 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. nie przekraczała kryterium dochodowego osoby/rodziny. Do akt świadczeniobiorcy dołączano dokumenty potwierdzające występującą potrzebę, ze względu na którą przyznany został zasiłek tj. rachunek imienny za zakup leków, wycenioną receptę, czy też zaświadczenie lekarskie o konieczności stosowania leków. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawcy ustalano na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej. W uzasadnieniu decyzji nie wskazywano przesłanki, ze względu na którą uznano przypadek, za szczególnie uzasadniony.

Stwierdzono, że rodzinne wywiady środowiskowe sporządzano na druku wskazanym w rozporządzeniu w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Potwierdzono, że pracownicy socjalni zamieszczali w przeprowadzonych wywiadach informacje odnoszące się do świadczonej przez nich pracy socjalnej na rzecz strony.

W 1 przypadku dokonując analizy dokumentacji Pani **J. R.**, na okoliczność wydania decyzji nr MOPS/5103/52/2021 z 10 września 2021 r., którą przyznano stronie świadczenie w postaci specjalnego zasiłku celowego w łącznej wysokości 200,00 zł na dofinansowanie do zakupu leków stwierdzono, że decyzja zawierała zapis: „*Po rozpatrzeniu wniosku Pani J.R. (...) z dnia 5.07.2021 o przyznanie zasiłku celowego specjalnego z przeznaczeniem na dofinansowanie do zakupu środków czystości, obuwia i odzieży*”. Ponadto w uzasadnieniu ww. decyzji widniał zapis: „*W toku przeprowadzonego wywiadu środowiskowego z dnia 6.07.2021 r. ustalono, iż Pani R. prowadzi jednoosobowe gospodarstwo domowe*”. W obu przypadkach błędnie powołano daty: zarówno wniosku strony (tj. 5 lipca 2021 r. zamiast 2 września 2021 r.), jak i daty przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego (tj. 6 lipca 2021 r. zamiast 6 września 2021 r.). Oba zapisy odnosiły się do postępowania administracyjnego prowadzonego w lipcu 2021 r.

MOPS w Rydułtowach poinformował, iż w trakcie trwania czynności kontrolnych w dniu 13 czerwca 2022 r., wydał postanowienie nr MOPS/5105/1.2022, którym dokonano sprostowania z urzędu oczywistej omyłki pisarskiej, zgodnie z art. 113 § 1 KPA. W dniu 14 czerwca 2022 r. powyższe postanowienie zostało przesłane do strony (pismo „za zwrotnym potwierdzeniem odbioru”).

Podczas analizy indywidualnej dokumentacji Pani **J. H.** ustalono, że ww. posiada dwóch synów, tj. Pana **T. H.** oraz Pana **R. H.** Obaj synowie zamieszkiwali w Rybniku. W związku, z tym Ośrodek skierował do Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybniku pismo z prośbą o przeprowadzenie z synami strony wywiadów alimentacyjnych na rzecz matki. OPS w Rybniku w piśmie nr PŚ.PT2.8120.38.2019 z 21 maja 2019 r. wskazał, że Pan **R. H.** nie wyraża zgody na przeprowadzenie z nim rodzinnego wywiadu środowiskowego, część II, w zakresie dobrowolnej zgody na pomoc na rzecz matki. Jednocześnie w piśmie nr PŚ.PT1.8120.91.2019 z 27 czerwca 2019 r., OPS w Rybniku wskazał, że Pan **T. H.** i jego czteroosobowa rodzina, znajduje się w trudnej sytuacji dochodowej i nie jest w stanie pomóc finansowo matce. Stwierdzono, że MOPS w Rydułtowach nie podjął żadnych działań w stosunku do Pana **R.H.** celem ustalenia Jego możliwości pomocy dla matki (brak również wystąpienia do sądu w przedmiotowym zakresie).

Natomiast w pozostałych przypadkach stwierdzono, że w rodzinnych wywiadach środowiskowych, zamieszczane były informacje o rodzinie zamieszkałej oddzielnie, zobowiązanej do pomocy na rzecz osoby ubiegającej się o świadczenie, lecz nie wskazywano, czy został przeprowadzony wywiad w myśl art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Zespół kontrolerów w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych ustalił, że w przypadku postępowań administracyjnych zakończonych decyzjami administracyjnymi nr MOPS/5103/62/2021 z 15 września 2021 r.; MOPS/5103/71/2021 z 6 października 2021 r.; MOPS/5103/76/2021 z 19 października 2021 r.; przyznającymi pomoc w postaci specjalnych zasiłków celowych na dofinansowanie do zakupu opału, Ośrodek nie zobowiązywał stron w żaden sposób do potwierdzenia wydatkowania przyznanych środków zgodnie z przeznaczeniem. W przedstawionej kontrolującym

Stacy W

dokumentacji brak było potwierdzenia powyższych ustaleń w formie pisemnej (notatek służbowych, zapisów w wywiadach środowiskowych).

Powyższe braki stanowią naruszenie zasady pisemności w postępowaniu administracyjnym wyrażonej w normie art. 14 kpa.

Ustalono, że w ww. decyzjach zamieszczane były odręczne wpisy odnoszące się do daty wypłaty świadczenia. Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka oświadczyła, że „(...) daty wypłaty danego świadczenia są wpisywane w momencie odbioru decyzji przez stronę, z uwzględnieniem 14 dniowego czasu na wniesienie odwołania. Data wypłaty jest ustalana na najbliższy czwartek po upływie 14 dni od dnia odbioru decyzji. Odręczny wpis daty, ma miejsce, kiedy decyzja jest odbierana przez stronę, natomiast sama decyzja jest podpisana wcześniej przez osobę upoważnioną.”.

Stwierdzono, że decyzje administracyjne, dotyczące przyznania specjalnego zasiłku celowego były odbierane osobiście. Strony składały własnoręczny podpis wraz z datą odbioru decyzji na druku. „Zwrotne poświadczenie odbioru”.

Wszystkie poddane kontroli postępowania administracyjne zostały zakończone w terminie zgodnym z normą art. 35 kpa.

(Akta kontroli str.: 1055-1151)

II.2. Świadczenia z pomocy społecznej o charakterze niepieniężnym (świadczenia przyznawane stronom, w tym o charakterze rzeczowym, praca socjalna, kontrakty socjalne, usługi, kierowanie i umieszczanie w domach pomocy społecznej, kierowanie i ustalanie odpłatności w ośrodkach wsparcia, opłacanie składek na ubezpieczenie społecznej zdrowotne).

Praca socjalna.

Zespół kontrolny ustalił, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtowach w sprawozdaniu MPiPS-03-R przekazany 27 stycznia 2022 r. do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach w dziale 2 – rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną wskazał, że nie udziela pomocy w postaci pracy socjalnej, jako ogółem, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej, niemniej jednak stwierdzono, że w rodzinnych wywiadach środowiskowych pracownicy socjalni umieszczali zapisy dotyczące prowadzonej przez nich pracy socjalnej uniemożliwiające weryfikację jej efektów. Zapisy umieszczane w wywiadach środowiskowych nie odnosiły się do dokonanych podczas wcześniejszych wizyt ustaleń.

Ponadto Ośrodek w okresie objętym kontrolą MOPS realizował pomoc w formie pracy socjalnej ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności. Szczegółowa informacja, w tym zakresie została zawarta na stronach: 10–13 niniejszego protokołu w części dotyczącej „Opracowanie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych.”.

(Akta kontroli str.:2283)

Prowadzenie pracy socjalnej w formie kontraktów socjalnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtowach realizował również pracę socjalną w oparciu o kontrakt socjalny. W trakcie czynności kontrolnych ocenie poddano 4 kontrakty socjalne, tj.:

Lp.	Data zawarcia kontraktu socjalnego	Osoba, z którą zawarto kontrakt (inicjały)
1.	12 lipca 2021 r.	M.K.
2.	13 lipca 2021 r.	I.P.
3.	1 czerwca 2021 r.	Z.K.
4.	1 czerwca 2021 r.	A.K.

Stwierdzono, że wszystkie poddane analizie kontrolnej kontrakty socjalne, były **typu „A”**. Ww. kontrakty socjalne sporządzone były na aktualnych drukach, zgodnie z rozporządzeniem z dnia 8 listopada 2010 r. Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz.U. Nr 218, poz. 1439). Ustalono, że kontrakty socjalne określały sposób współdziałania pomiędzy stroną, a pracownikiem socjalnym. Niniejsze kontrakty socjalne, jako cel główny wskazywały, między innymi:

- aktywizację zawodową,
- aktywne poruszanie się po rynku pracy,
- powrót dzieci do rodziców biologicznych,
- wzmocnienie aktywności społecznej,
- podjęcie zatrudnienia zgodnego z kwalifikacjami oraz umiejętnościami,
- poprawę relacji w rodzinie,
- poprawę sytuacji materialnej,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Ustalono, że wszystkie kontrakty socjalne zwarte były w 2021 r. w ramach realizacji projektu pn. „Szansa”. Osoby z którymi zawarto kontrakty socjalne ukończyły staż i wywiązały się z ustaleń, w związku z realizacją projektu. Ustalono, że do 31 grudnia 2021 r. żadna z ww. osób nie podjęła zatrudnienia. Zespół kontrolny stwierdził, że do 31 grudnia 2021 r. dwie osoby zrealizowały postanowienia zawarte w kontrakcie socjalnym. Natomiast pozostałe dwie osoby zrealizowały postanowienia kontraktu do 29 kwietnia 2022 r.

Ponadto stwierdzono, że we wszystkich przypadkach przed podpisaniem kontraktów socjalnych pracownicy socjalni przeprowadzali ze stronami, rodzinne wywiady środowiskowe.

Ustalono, że z danych zawartych w tabeli dotyczącej analizy przedkontrolnej, przekazanej przez Ośrodek 30 maja 2022 r. do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach wynikało, że Ośrodek w okresie objętym kontrolą tj. od 1 lipca 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. nie zawarł ze stronami kontraktów socjalnych. Natomiast w toku czynności kontrolnych ustalono, że Ośrodek w badanym okresie zawarł oraz realizował 10 kontraktów socjalnych.

Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka w pisemnej informacji wskazała, że w „wierszu 9, dot. pracy socjalnej prowadzonej w oparciu o kontrakty socjalne winna się znaleźć liczba 10 zamiast pierwotnie podanej liczby 0.”.

(Akta kontroli str.: 439; 1154-1178)

Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne.

W oparciu o dane zawarte w tabeli dotyczącej analizy przedkontrolnej, przekazanej przez Ośrodek 30 maja 2022 r. do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach wynikało, że Ośrodek w okresie objętym kontrolą tj. od 1 lipca 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. opłacił składki na ubezpieczenie zdrowotne **27** osobom.

Natomiast w toku czynności kontrolnych ustalono, że Ośrodek w badanym okresie nie przyznawał pomocy w tej formie, gdyż brak było zarówno wniosków stron o przyznanie takiej formy pomocy, jak również nie przyznał pomocy z urzędu.

Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka w pisemnej informacji wskazała, że: „W wierszu 11, dot. opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne winna się znaleźć liczba 0. Liczba pierwsza podana, tj. 27 decyzji uwzględniała decyzje dot. zasiłków stałych i odprowadzanych od tych zasiłków składek zdrowotnych.”.

(Akta kontroli str.: 439)

Sprawienie pogrzebu.

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiła potrzeba sprawienia pogrzebu. Kwestia ustalenia sposobu sprawienia pogrzebu w gminie Rydułtowy została uregulowana stosowną uchwałą Rady Miasta Rydułtowy nr XXIX/230/04 z dnia 6 grudnia 2004 r.

(Akta kontroli str.: 88)

Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek wydał **12** decyzji administracyjnych przyznających pomoc w formie schronienia, w tym 9 decyzji w zakresie zapewnienia miejsca w schronisku dla osób bezdomnych oraz 3 decyzje w zakresie zapewnienia miejsc w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Poddano analizie kontrolnej **4** decyzje administracyjne, co stanowiło 30% całkowitej liczby wydanych przez Ośrodek decyzji przyznających powyższą pomoc:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej
1.	MOPS/5112/56/2021
2.	MOPS/5112/49/2021
3.	MOPS/5112/40/2021
4.	MOPS/5112/62/2021

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową stron ustalono na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b i 5 d ustawy o pomocy społecznej. Stwierdzono, że rodzinne wywiady

środowiskowe sporządzane były na drukach wskazanych w rozporządzeniu w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Stwierdzono, że decyzje administracyjne zostały wydane po przeprowadzeniu rodzinnych wywiadów środowiskowych, w wyniku postępowań wszczętych na wnioski strony. Nie skorzystano natomiast z możliwości wynikających z art. 15o specustawy.

W treści ww. decyzji Ośrodek wskazywał, że odpłatność za pobyt w schronisku będzie ustalana zgodnie z uchwałą Rady Miasta Rydułtowy nr 3.32.2018 z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia udzielających schronienia bezdomnym z terenu Miasta Rydułtowy. Ustalono, że wszystkie poddane analizie kontrolnej osoby były zwolnione z odpłatności, gdyż dochód ich nie przekraczał kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

Poddane analizie kontrolnej decyzje zawierały wszystkie elementy określone w art. 107 kpa oraz pouczenie o konieczności niezwłocznego poinformowania o zmianie sytuacji, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń. Decyzje zostały wydane przez upoważnione do tego osoby.

Wszystkim, poddanym analizie kontrolnej decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108 kpa), ze względu na ważny interes strony, nie wskazano jednak zindywidualizowanej przyczyny, dla której ww. rygor został nadany.

Miasto Rydułtowy na własnym terenie nie posiadało schroniska dla osób bezdomnych oraz schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Natomiast na terenie Miasta Rydułtowy znajdowała się Ogrzewalnia mieszcząca się przy ul. Raciborskiej 369, która świadczyła dla mieszkańców Rydułtowy usługi w formie zapewnienia miejsc w ogrzewalni. Ustalono że MOPS w Rydułtowach zawarł 29 października 2021 r. z Agencją Ochrony Mienia „ALEX” Sp. z o.o. z siedzibą w Raciborzu przy ul. Opawskiej 34/2 umowę nr 5/2021 na zapewnienie obsługi Ogrzewalni dla osób bezdomnych z terenu Miasta Rydułtowy. W § 1 pkt 2 umowy wskazano, że w okresie od 1 listopada 2021 r. do 28 lutego 2022 r. będą świadczone usługi przez 7 dni w tygodniu, w godz. od 19:00 do 7:00. Zgodnie z treścią Umowy w Ogrzewalni miało przebywać: 10 osób w przypadku zniesienia reżimu sanitarnego, natomiast w przypadku trwania reżimu sanitarnego 5 osób.

Ośrodek zawarł 12 stycznia 2021 r. umowę nr 3/2021 z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym Oddział Terenowy w Rybniku, mającym swoją siedzibę przy ul. Sportowej 136/1 w Rybniku w zakresie świadczenia usług całodobowych w Schronisku dla osób bezdomnych. Umowa ta zawarta była na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. W ww. umowie brak było wskazania liczby miejsc przeznaczonych dla osób bezdomnych z terenu gminy Rydułtowy. W „Rejestrze miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach, prowadzonym przez Wojewodę Śląskiego” wskazano na pierwszy dzień kontroli, iż Gmina Rydułtowy dysponowała 10 miejscami w niniejszej placówce (2 miejscami dla kobiet oraz 10 miejscami dla mężczyzn).

Ponadto Ośrodek 2 listopada 2021 r. zawarł Porozumienie z Panem Dawidem Lipińskim prowadzącym działalność gospodarczą Schronisko OAZA dla Bezdomnych w Będzinie, przy ul. Dąbrowskiej 205 w sprawie ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób

bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Porozumienie zawarto na okres od 1 listopada 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. W treści ww. porozumienia, brak było wskazania liczby miejsc przeznaczonych dla osób bezdomnych z terenu gminy Rydułtowy.

Należy zaznaczyć, że właściwą formą dokonywania uzgodnień pomiędzy jednostką organizacyjną pomocy społecznej, a podmiotem niepublicznym, jakim jest Schronisko OAZA z siedzibą w Będzinie, jest forma umowy cywilnej, a nie forma porozumienia, o którym mowa w art. 74 ustawy o samorządzie gminnym.

Ustalono, że Miasto Rydułtowy nie podjęło działań w kwestii sprawdzenia, czy Schronisko OAZA dla Bezdomnych w Będzinie spełniało standardy wynikające z rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz.U. z 2018 r. poz. 896 z późn. zm.). Jednocześnie należy nadmienić, że Gmina przed podpisaniem ww. porozumienia powinna ustalić standardy placówki, w której zamierza realizować swoje zadanie. Ponadto podczas czynności kontrolnych (nr kontroli: PSI.431.3.7.2021) przeprowadzonych przez Wydział Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach w 2021 r. w Schronisku OAZA w Będzinie, ustalono, że ww. placówka nie spełniała minimalnych standardów wynikających z niniejszego rozporządzenia, co implikuje realizację zadania przez gminę niezgodnie ze standardem.

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą Gmina Rydułtowy nie zapewniała osobom bezdomnym z terenu ww. Gminy pomocy w formie tymczasowego schronienia w noclegowni. Dyrektor Ośrodka oświadczyła, że *„Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtowach informuje, że nie posiada umowy /porozumienia z noclegownią.”*

Ponadto Dyrektor w ww. oświadczeniu wskazała, że *„(...) W dniu 12.01.2021 r. została podpisana umowa z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym Oddział Terenowy w Rybniku Niewiadomiu, obowiązująca w roku 2021, przedmiotem której było zapewnienie całodobowego pobytu w prowadzonym przez Stowarzyszenie – Schronisku «Dom Nadziei». W podmiotowej umowie znalazł się zapis, który umożliwił przyjęcie do schroniska bez wydania decyzji o skierowaniu (§ 1 pkt 5 umowy), w ocenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach powyższy zapis umożliwia zapewnienie schronienia w nagłej potrzebie, co jest tożsame z udzielanym wsparciem w noclegowni.”*

Zdaniem zespołu kontrolnego, zapis § 1 pkt 5 ww. umowy, wskazuje, iż *„Wykonawca będzie miał obowiązek podjęcia świadczenia usług również w oparciu o dane przekazane faksem, telefonem lub e-mailem”*, a zatem przepis ten w żaden sposób nie odnosi się do udzielenia pomocy w formie zapewnienia osobom bezdomnym tymczasowego miejsca noclegowego, jak również w kwestii związanej z niewydawaniem decyzji administracyjnych osobom bezdomnym. Jednocześnie należy podkreślić, iż przedmiotowa umowa została zawarta na okoliczność zapewnienia *„całodobowego przebywania w schronisku”* osób bezdomnych z terenu Gminy Rydułtowy.

W przypadku osób bezdomnych skierowanych do schroniska, Ośrodek zawierał kontrakty socjalne przed wydaniem decyzji kierujących do placówki.

Poddano analizie kontrolnej następujące kontrakty socjalne zawarte z osobami bezdomnymi skierowanymi do schroniska, tj. z Panią A.O., Panem K.W., Panem M.M., Panem M.J., Panią J.M. oraz Panem J.P.

Ww. kontrakty socjalne sporządzone były na aktualnych drukach, zgodnie z rozporządzeniem z dnia 8 listopada 2010 r. Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz.U. Nr 218, poz. 1439).

W rodzinnych wywiadach środowiskowych, zamieszczane były informacje o rodzinie zamieszkałej oddzielnie, zobowiązanej do pomocy na rzecz osoby ubiegającej się o świadczenie, lecz nie wskazywali czy został przeprowadzony wywiad w myśl art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

W okresie kontrolnym Ośrodek nie udzielał pomocy w formie niezbędnego ubrania osobie tego pozbawionej oraz gorącego posiłku, gdyż brak było wniosków o przyznanie takiej formy pomocy, jak również nie przyznał wskazanej pomocy z urzędu.

Akta kontroli: 1179-1269)

Usługi opiekuńcze.

Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej – osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Warunki przyznawania, odpłatności za usługi opiekuńcze, szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również tryb ich pobierania określono uchwałą Rady Miasta nr 10.111.2019 z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz uchwałą Rady Miasta Rydułtowy nr 28.272.2021 z dnia 18 lutego 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr 10.111.2019 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.

W § 1 uchwały nr 28.272.2021 Rady Miasta Rydułtowy z 18 lutego 2021 r. wskazano, że odpłatność za wykonanie jednej godziny: usługi opiekuńczej - 27,00 zł, a specjalistycznej usługi opiekuńczej - 40,00 zł.

Ponadto w § 6 uchwały nr 10.111.2019 Rady Miasta Rydułtowy z 29 sierpnia 2019 r. wskazano, że odpłatność za wykonane usługi wnoszona jest przelewem na rachunek bankowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach w terminie do 10 dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonano usługę, zgodnie z dokumentacją potwierdzającą liczbę godzin faktycznie świadczonych usług.

Poddano analizie **12** decyzji administracyjnych, rozstrzygających postępowania administracyjne, dotyczące usług opiekuńczych, co stanowiło **20%** wydanych przez Ośrodek decyzji w okresie objętym kontrolą. Skontrolowano następujące decyzje:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej
1.	MOPS/5122/89/2021
2.	MOPS/5122/94/2021
3.	MOPS/5122/97/2021
4.	MOPS/5122/101/2021
5.	MOPS/5122/108/2021
6.	MOPS/5122/114/2021
7.	MOPS/5122/121/2021
8.	MOPS/5122/127/2021
9.	MOPS/5122/132/2021
10.	MOPS/5122/139/2021
11.	MOPS/5122/147/2021
12.	MOPS/5122/153/2021

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawców ustalano na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b i 5d ustawy o pomocy społecznej. Stwierdzono, że wywiady środowiskowe sporządzano na drukach wskazanych w rozporządzeniu w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. W decyzjach przyznających usługi opiekuńcze wskazywano ich zakres, okres świadczenia usług oraz miejsca realizacji usług (w miejscu zamieszkania).

Stwierdzono, że poddane analizie kontrolnej decyzje zawierały wszystkie elementy określone w art. 107 kpa oraz pouczenie o konieczności niezwłocznego poinformowania o zmianie sytuacji, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń. Decyzje zostały wydane przez upoważnione do tego osoby.

We wszystkich poddanych analizie kontrolnej decyzjach, Ośrodek wskazywał, że usługi opiekuńcze obejmować będą pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Ustalono, że we wszystkich skontrolowanych decyzjach administracyjnych, dotyczących przyznania pomocy w formie usług opiekuńczych, Ośrodek nadawał „rygor natychmiastowej wykonalności”, zgodnie z art. 108 kpa ze względu na ważny interes, nie wskazując jednak zindywidualizowanej przyczyny, dla której ww. rygor został nadany.

Poddano analizie kontrolnej dokumentację dotyczącą wydania decyzji nr MOPS/5122/108/2021 z 20 sierpnia 2021 r., na mocy której przyznano Panu **R. G.** świadczenie w postaci usług opiekuńczych na okres od 24 sierpnia 2021 r. do 31 stycznia 2022 r. Z uwagi na zgon strony, który nastąpił w dniu 31 sierpnia 2021 r., Ośrodek, w oparciu o art. 162 kpa dokonał w dniu 21 września 2021 r. wygaszenia przedmiotowej decyzji. Analogiczna sytuacja wystąpiła w trakcie analizy dokumentacji dotyczącej wydania decyzji nr MOPS/5122/94/2021 z 2 sierpnia 2021 r., na mocy której przyznano Pani **S.M.** świadczenie w postaci usług opiekuńczych na okres od 9 sierpnia 2021 r. do 31 stycznia 2022 r. Z uwagi na zgon strony, który nastąpił w dniu 22 października 2021 r., Ośrodek, w oparciu o art. 162 kpa dokonał w dniu 5 listopada 2021 r. wygaszenia przedmiotowej decyzji.

Zespół kontrolujący wskazuje, że w obu analizowanych sprawach poprawnym rozwiązaniem jest załączenie notatki służbowej do akt sprawy, wraz z aktem zgonu, które to dokumenty w pełni wyczerpują obowiązek organu administracji publicznej. Zgodnie z art. 107 § 1 pkt 3 kpa w decyzji zawiera się, między innymi oznaczenie strony lub stron. Przysługujący danej osobie status stron postępowania wygasa z chwilą jej śmierci. W stosunku do zmarłego nie można więc wszcząć i prowadzić postępowania, ani wydać decyzji administracyjnej. W myśl art. 30 § 1 kpa zdolność prawną

(czyli zdolność do bycia podmiotem praw i obowiązków) oraz zdolność do czynności prawnych stron ocenia się według przepisów prawa cywilnego, o ile przepisy szczególnie nie stanowią inaczej. Zgodnie z art. 8 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. 2022 r., poz. 1360 z późn. zm.), zdolność prawną danej osoby kończy jej śmierć.

Ustalono, że na potwierdzenie wykonania usług opiekuńczych, każdego miesiąca były sporządzane dokumenty pn. „Karta pracy opiekunki”. Ww. Karty zawierały następujące dane: imię i nazwisko osoby świadczącej usługi opiekuńcze, imię i nazwisko chorego lub członka rodziny, adres zamieszkania świadczeniobiorcy, oznaczenie daty wykonania usługi, godziny, w których usługi były świadczone (od - do) oraz podpis świadczeniobiorcy lub członka jego rodziny. Ponadto ww. Karty były podpisywane na koniec miesiąca przez osoby świadczące usługi oraz przez świadczenioborców, potwierdzających wykonanie usługi. W treści przedmiotowych Kart wskazano również pozycję dotyczącą numeru Karty. Stwierdzono, że żadna z przedstawionych zespołowi kontrolnemu Karta nie posiadała nadanego numeru.

Ponadto opiekunki sporządzały dokument pn. „Sprawozdanie z wykonania godzin usług opiekuńczych za m-c”, w których osoby świadczące usługi opiekuńcze wskazywały następujące dane, tj.: imię i nazwisko świadczeniobiorcy, adres zamieszkania świadczeniobiorcy oraz liczbę wykonanych u tej osoby godzin. Ww. dokumenty opatrzone były podpisem opiekunki oraz datą sporządzenia Sprawozdania.

W okresie objętym kontrolą, usługi opiekuńcze były wykonywane przez 7 osób, tj. Panie: Katarzynę Biolik, Sabinę Dziełak, Agnieszkę Kaletkę, Barbarę Sojkę, Monikę Szlezinger, Justynę Wróblewską oraz Michalinę Zimmerman. Ww. osoby zatrudnione były w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rydułtowach w oparciu o umowę o pracę na stanowiskach opiekuna lub starszego opiekuna.

Ustalono, że wszystkie osoby wykonujące usługi opiekuńcze uczestniczyły w szkoleniu z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej oraz w kursie z zakresu świadczenia usług opiekuńczych. Ponadto Pani Sabina Dziełak ukończyła kurs z zakresu opiekuna osób starszych i dzieci oraz uczestniczyła w treningach warsztatowych dotyczących komunikacji interpersonalnej z elementami radzenia sobie ze stresem.

Poddano analizie kontrolnej akta osobowe osób świadczących usługi opiekuńcze i stwierdzono, że: 3 osoby posiadały wykształcenie zawodowe, 3 osoby posiadały wykształcenie średnie zawodowe (higienistka szpitalna, pielęgniarka i technik fizjoterapeuta) oraz 1 osoba posiadała wykształcenie gimnazjalne.

Wszystkie ww. osoby świadczące usługi opiekuńcze, posiadały zakresy czynności (o tej samej treści), w których wskazywano, między innymi następujące czynności, tj.: zaspakajanie codziennych potrzeb życiowych, wykonywanie czynności z zakresu opieki higieniczno-sanitarnej, wykonywanie pielęgnacji zleconej przez lekarza oraz pomoc w utrzymywaniu psychofizycznej kondycji osoby.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach w pisemnym oświadczeniu z 3 sierpnia 2022 r. wskazała sposób wykonywania usług opiekuńczych: „(...) osoba, która jest zainteresowana wnioskowaniem o przyznanie usług opiekuńczych jest informowana na etapie składania wniosku o sposobie realizacji usług, koszcie oraz zakresie czynności jakie mogą być wykonywane

w ramach usług opiekuńczych. Po przeprowadzeniu całego postępowania i podpisaniu przez osobę upoważnioną decyzji o przyznaniu usług opiekuńczych, osoba bezpośrednio nadzorująca pracę opiekunek (kierownik lub zastępca kierownika) jest obecna podczas pierwszej wizyty opiekunki w miejscu zamieszkania osoby wnioskującej o usługi. Dostarczana jest decyzja stronie oraz zakres czynności jakie opiekunka ma wykonywać podczas realizacji usług opiekuńczych, który jest szczegółowo omawiany i ustalany. Ponadto w/w zakres znajduje się w teczce osobowej klienta. W sytuacji pogorszenia się stanu zdrowia klienta, opiekunka zgłasza ten fakt kierownikowi i ponownie analizowany jest zakres czynności opiekuna i podejmowane są rozmowy ze Stroną w sytuacji, kiedy liczba godzin powinna być zwiększona.

Zaświadczenie lekarskie o konieczności pielęgnacji zawsze jest dołączane do wniosku o przyznanie usług opiekuńczych. Osoby korzystające z usług opiekuńczych są osobami chorującymi przewlekle, długotrwale i zazwyczaj w podeszłym wieku. Stan zdrowia klientów nie ulega poprawie na tyle, aby całkowicie można było zrezygnować ze świadczenia usług opiekuńczych."

W indywidualnych dokumentacjach poddanych analizie kontrolnej znajdowały się dokumenty pn. „Zakres czynności opiekunki”. W ww. dokumentach odręcznie wpisywano imię i nazwisko osoby, u której realizowano usługi opiekuńcze. Ponadto wskazywano w nim rodzaj usług opiekuńczych świadczonych stronom.

Stwierdzono, że usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osoby świadczone były tylko w dni robocze, tj. od poniedziałku do piątku.

W rodzinnych wywiadach środowiskowych zamieszczano informacje o rodzinie zamieszkałej oddzielnie, zobowiązanej do pomocy na rzecz osoby ubiegającej się o świadczenie, lecz nie wskazywano, czy został przeprowadzony wywiad w myśl art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Wszystkie poddane kontroli postępowania administracyjne zostały zakończone w terminie zgodnym z normą art. 35 kpa.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie przyznał pomocy osobom w formie usług opiekuńczych w trybie pilnym w myśl art. 50a ustawy o pomocy społecznej.

Ponadto Ośrodek nie przyznawał pomocy w formie usług opiekuńczych świadczonych w ośrodku wsparcia w myśl art. 51 ustawy o pomocy społecznej.

(Akta kontroli str.: 1270-1522)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze.

W okresie kontrolnym Ośrodek nie realizował specjalistycznych usług opiekuńczych. Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka złożyła następujące wyjaśnienie: „MOPS (...) jest w gotowości do świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych. Wśród zatrudnionych osób na stanowisko opiekun znajdują się osoby, które posiadają kwalifikacje do świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtowach informuje, że w przypadku konieczności udzielenia tego rodzaju wsparcia zostanie ono niezwłocznie przyznane i świadczone."

(Akta kontroli str.: 1523)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu zamieszkania.

Poddano analizie kontrolnej 2 decyzje administracyjne, rozstrzygające postępowanie administracyjne, dotyczące przyznania pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, co stanowiło 100% wydanych przez Ośrodek decyzji w okresie objętym kontrolą. Skontrolowano następujące decyzje:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej
1.	MOPS/5122/5/US/2021
2.	MOPS/5122/4/US/2021

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawców ustalano na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b i 5d ustawy o pomocy społecznej. Stwierdzono, że wywiady środowiskowe sporządzane były na drukach zgodnie z rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. We wszystkich postępowaniach prawidłowo dokumentowano prowadzoną i dostosowaną do występujących w rodzinie problemów pracę socjalną.

Ośrodek przyznał pomoc w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla syna Pani **K. K.-Z.** decyzją nr MOPS/5122/5/US/2021 z 13 sierpnia 2021 r. wskazując w niej: miejsce świadczenia usług, ilość godzin, kwotę za 1 godzinę oraz zakres świadczonych usług (uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia). Ponadto w ww. decyzji Ośrodek wskazał, że „*Oplatę należy wnieść do 10 dnia każdego miesiąca, za miesiąc poprzedni do kasy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach lub na konto Ośrodka*”, natomiast zapis ten jest niezgodny z § 5 rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, który stanowi, iż opłata za specjalistyczne usługi wnoszona jest przez osobę uzyskującą pomoc w formie specjalistycznej usługi lub jej opiekuna, bezpośrednio lub przelewem do kasy urzędu gminy, w terminie do 15 dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonywano usługę.

Ww. usługi świadczone były na podstawie umowy Nr 1/2021 r., zawartej 4 stycznia 2021 r. pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rydułtowach, a Śląskim Oddziałem Okręgowym PCK w Katowicach. Powyższą umowę zawarto na okres od 4 stycznia 2021 r. do 30 czerwca 2021 r. W § 5 ww. umowy wskazano, że Ośrodek posiada prawo do kontroli wykonawcy w zakresie: jakości świadczonych usług oraz kwalifikacji osób wykonujących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zgodne z rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych). Przedmiotowa umowa została zmieniona: Anekssem nr 1 z dnia 5 lipca 2021 r. oraz Anekssem nr 2 z dnia 2 sierpnia 2021 r. Zmiany dotyczyły terminu realizacji umowy (od 4 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.) oraz ilości świadczonych stronem godzin specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Pozostałe warunki umowy pozostały bez zmian.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla **Marcina** - syna Pani **K. K.-Z.**, wykonywane były przez Panią **Katarzynę Dembowy**. Ustalono, że Pani Katarzyna Dembowy ukończyła pedagogikę w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Raciborzu. Ww. posiadała,

co najmniej półroczny staż, w związku z zatrudnieniem, jako specjalista dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 3 w Wodzisławiu Śl.

Na potwierdzenie wykonania specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych przez PCK sporządzane były miesięczne „Karty pracy”. Ww. Karty zawierały następujące dane: imię i nazwisko osoby świadczącej specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, imię i nazwisko chorego, imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego, adres zamieszkania świadczeniobiorcy, łączną ilość świadczonych usług w danym miesiącu, oznaczenie daty wykonania usługi, ilość przepracowanych godzin oraz podpis świadczeniobiorcy lub członka jego rodziny. Ponadto ww. Karty na koniec miesiąca podpisywane były przez pracowników PCK oraz przez osobę potwierdzającą wykonanie pracy u świadczeniobiorcy. W treści przedmiotowych Kart widniała pozycja dotycząca numeru karty oraz czasu świadczenia usług, tj. (od godziny-do godziny). Stwierdzono, że żadna z przedstawionych zespołowi kontrolnemu Kart nie posiadała nadanego numeru, jak również brak było informacji w jakich godzinach świadczone były ww. usługi. Jednocześnie ustalono, że w pozycji dotyczącej potwierdzenia wykonania pracy, brak było daty przy podpisie kierownika Punktu.

Ośrodek decyzją nr MOPS/5122/4/US/2021 z 2 sierpnia 2021 r. przyznał córce Pani **H. M.** pomoc w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W decyzji wskazano, że specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi będą realizowane w zakresie uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia.

W ww. decyzji Ośrodek wskazał, że „Oplatę należy wnieść do 10 dnia każdego miesiąca, za miesiąc poprzedni do kasy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach lub na konto Ośrodka”, natomiast zapis ten jest niezgodny z § 5 rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, który stanowi, iż opłatę za specjalistyczne usługi wnoszona jest przez osobę uzyskującą pomoc w formie specjalistycznej usługi lub jej opiekuna, bezpośrednio lub przelewem do kasy urzędu gminy, w terminie do 15 dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonywano usługę. W ww. decyzji wskazano również, iż usługi będą świadczone w miejscu zamieszkania, ilość godzin, kwotę za 1 godzinę oraz zakres świadczonych usług.

Dla córki Pani **H.M.** usługi świadczone były przez Centrum Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży „Szansa” z siedzibą w Rybniku. Ww. usługi były wykonywane na podstawie umowy nr 2/2021 zawartej 4 stycznia 2021 r. w celu świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na rzecz beneficjentów MOPS w Rydułtowach. Umowa ta została zawarta na okres od 4 stycznia 2021 r. do 30 czerwca 2021 r. W § 5 niniejszej umowy wskazano, iż może być przeprowadzona kontrola w zakresie jakości świadczonych usług. Niniejsza Umowa została zmieniona Anekssem nr 1 z dnia 5 lipca 2021 r. oraz Anekssem nr 2 z dnia 2 sierpnia 2021 r. Zmiany dotyczyły ilości godzin świadczonych usług oraz terminu realizacji usług, tj. od 4 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. Pozostałe warunki umowy pozostały bez zmian.

Ustalono, że specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach ww. umowy były wykonywane przez Panią **Ewę Jagieło**. Ww. ukończyła Akademię Wychowania Fizycznego we Wrocławiu uzyskując tytuł magistra na kierunku fizjoterapii. Pani Ewa Jagieło, zgodnie z zaświadczeniem wydanym przez Krajową Izbę Fizjoterapeutów, posiadała prawo do wykonywania

zawodu fizjoterapeuty o nr 32857 stwierdzone Uchwałą Krajowej Izby Fizjoterapeutów nr 195/746/I KIF z dnia 8 maja 2018 r. Stwierdzono, że ww. posiadała, co najmniej półroczny staż, w związku z zatrudnieniem, m.in., jako fizjoterapeuta w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Regionalnej Fundacji Pomocy Niewidomym w Ziemęcicach.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były również przez Panią **Renatę Tomaszczuk-Wieczorek**, która ukończyła pedagogikę na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Ww. posiadała, co najmniej półroczny staż, w związku z zatrudnieniem, m. in. w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Rybniku na stanowisku: asystent neurologopeda.

Ustalono, że w indywidualnych dokumentacjach stron znajdowały się zaświadczenia lekarzy specjalistów (psychiatry) dotyczące konieczności świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Na potwierdzenie wykonania specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi sporządzane były każdego miesiąca dokumenty pn. „Zajęcia organizowane w ramach SUO”, w których wskazano następujące dane: imię i nazwisko dziecka, dla którego świadczone były specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, datę spotkań, wymiar i rodzaj zajęć, podpis opiekuna, łączną ilość wykonywanych usług oraz podpis pracownika zatrudnionego w Centrum Intensywnej Rehabilitacji i Terapii „Szansa” w Rybniku wraz z pieczętką z nazwą ww. Centrum.

Ustalono, że w okresie kontrolnym, Ośrodek nie dokonywał kontroli dotyczących sposobu i jakości wykonania specjalistycznych usług opiekuńczych wynikających z niniejszych umów.

Na okoliczność monitorowania sposobu wykonania specjalistycznych usług opiekuńczych Dyrektor Ośrodka wskazała: *„Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych weryfikowana jest za pomocą comiesięcznych kart pracy specjalistów, które dołączone są każdorazowo do rachunków za usługi wpływających do MOPS. Ponadto pracownicy MOPS są w stałym kontakcie z rodzicami dzieci korzystających z usług specjalistycznych. Poprzez kontakt telefoniczny, a także podczas przeprowadzanych wywiadów środowiskowych u rodziców na bieżąco przekazują informacje na temat realizacji świadczeń, jak dotąd nie zgłaszano żadnych problemów dotyczących wykonywanych terapii.”*

Wszystkie poddane kontroli postępowania administracyjne zostały zakończone w terminie zgodnym z normą art. 35 kpa.

Ustalono, że w podstawach prawnych wszystkich poddanych analizie kontrolnej decyzji administracyjnych, dotyczących przyznania pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, Ośrodek nadawał „rygor natychmiastowej wykonalności”, zgodnie z art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego, nie wskazując jednocześnie w uzasadnieniach szczegółowych indywidualnych powodów, dla których nadawał powyższą klauzulę.

W rodzinnych wywiadach środowiskowych, zamieszczane były informacje o rodzinie zamieszkałej oddzielnie, zobowiązanej do pomocy na rzecz osoby ubiegającej się o świadczenie, lecz nie wskazywano, czy został przeprowadzony wywiad w myśl art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

(Akta kontroli str.:1524-1605)

Kierowanie do ośrodków wsparcia.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie kierował stron do Ośrodków wsparcia. Ośrodek nie odnotował żadnego złożonego przez strony wniosku w tym zakresie.

W przypadku kierowania do środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, Dyrektor Ośrodka w swoim oświadczeniu wskazała, że MOPS „(...) nie wydawał żadnego skierowania do Środowiskowego Domu Samopomocy z powodu braku wniosków w tym zakresie. Ośrodek niezwłocznie wyda skierowanie, kiedy wpłynie wniosek o tego rodzaju pomoc. Pracownicy Ośrodka informują klientów o możliwości skorzystania z tej formy wsparcia, jednak osoby z różnych powodów nie są zainteresowane ww. pomocą. Klienci ponadto są informowani, że liczba miejsc w tych placówkach jest ograniczona, co za tym idzie jest lista osób oczekujących”. Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka przedstawiła rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzony 16 lipca 2021 r. z Panią H.J., w którym wskazano, że ww. nie oczekuje wsparcia z MOPS dla niepełnosprawnej córki. Ponadto w niniejszym wywiadzie w pozycji dotyczącej pracy socjalnej wskazano, że „Poinformowano o możliwości skorzystania z pomocy psychologa bądź prawnika świadczącego darmowe porady.”.

(Akta kontroli: 1606-1610)

Mieszkanie chronione.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej, do zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in. „*prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych*”. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gmina Rydułtowy nie świadczyła pomocy w tej formie. Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka złożyła następujące wyjaśnienie: „*Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtowach informuje, że zgodnie z uchwałą nr 32.319.2021 Rady Miasta Rydułtowy z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia „Zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Rydułtowy”, rozdziałem 9, lokal mieszkalny z zasobu mieszkaniowego Gminy może zostać przeznaczony na wykonywanie zadań jednostek samorządu terytorialnego realizowanych na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej i może zostać przeznaczony na mieszkanie chronione. Do dnia dzisiejszego nie wpłynął, żaden wniosek dot. przyznania mieszkania chronionego. Ośrodek niezwłocznie zawnioskuje o wskazanie lokalu do tego celu kiedy wpłynię stosowny wniosek*”.

Ustalono, że Rada Miasta Rydułtowy podjęła uchwałę nr 32.319.2021 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia „Zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Rydułtowy”, gdzie w § 15 ust. 2 wskazano, że „*Lokal, o którym mowa w ust. 1, może zostać przeznaczony na mieszkanie chronione.*”.

(Akta kontroli str.: 63-69;1611)

Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

Zespołowi kontrolnemu przedstawiono dokumentację **trzech (3)** postępowań dot. wypłaconego przez MOPS w Rydułtowach wynagrodzenia dla opiekunów prawnych: 1/ kuratorowi **Annie Lach -Dudek** za sprawowanie kurateli nad ubezwłasnowolnioną częściowo H.M.; 2/ kuratorowi **Alicji Dudek** za sprawowanie kurateli nad ubezwłasnowolnioną częściowo A.S.; 3/ kuratorowi **Alicji Dudek** za sprawowanie kurateli nad ubezwłasnowolnionym częściowo M.B. Podczas analizy ww. dokumentacji nie stwierdzono nieprawidłowości.

(Akta kontroli str.: 1612-1623)

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

W ramach prowadzonej kontroli dokonano analizy **4** dokumentacji, dotyczących skierowania, umieszczenia w domach pomocy społecznej oraz ponoszenia odpłatności za pobyt w niżej wskazanych placówkach mieszkańców Gminy Rydułtowy, co stanowiło 30% badanej populacji świadczeniobiorców.

Lp.	Numer decyzji kierującej	Numer decyzji ustalającej odpłatność	Numer decyzji o umieszczeniu w DPS
1.	MOPS/5120/27/2021	MOPS/5120/27/2021	Um/28/DPS/2021-
2.	MOPS/5120/26/2021	MOPS/5120/26/2021	56/K/2021- 8.10.2021
3.	MOPS/5120/28/2021	MOPS/5120/28/2021	58/K/2021
4.	MOPS/5120/6/2021	MOPS/5120/6/2021	39/K/2021

Akta przedmiotowych spraw zawierały niezbędne dokumenty określone w rozporządzeniu w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz rozporządzeniu w sprawie domów pomocy społecznej. Udzielenie pomocy poprzedzał rodzinny wywiad środowiskowy, w wyniku którego ustalano sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową, a także potwierdzano przyczynę udzielenia pomocy w tej formie. Decyzje administracyjne wydane w toku prowadzonego postępowania administracyjnego zawierały elementy określone w art. 107 § 1 kpa. Osoby zostały skierowane do DPS na podstawie dokumentów, o których mowa w art. 107 ust. 5b i 5d ustawy o pomocy społecznej oraz w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 23 sierpnia 2021 r. w sprawie domów pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2018 r. poz. 734 z późn. zm.).

Ustalono, że osoby kierowane do domów pomocy społecznej przebywały w następujących placówkach, tj. w:

- Domu Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II w Gorzycach przy ul. Bogumińskiej 22, przeznaczonego dla osób starszych i osób w podeszłym wieku. Placówka została wpisana do rejestru domów pomocy społecznej prowadzonego przez Wojewodę Śląskiego pod nr PSII-9014/63/02 – **1 osoba**;

– Domu Pomocy Społecznej „Złota Jesień” w Raciborzu, przy ul. Grzonki 1. Dom przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku. Placówka została wpisana do rejestru domów pomocy społecznej prowadzonego przez Wojewodę Śląskiego pod nr PS.II-9014/98/06 – **3 osoby**.

W przypadku dokumentacji Pana **E. L.** ustalono, że ww. złożył wniosek o umieszczenie w domu pomocy społecznej w dniu 1 września 2021 r. W oświadczeniu złożonym również w tym dniu wyraził zgodę na odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej.

Decyzją nr MOPS/5120/26/2021 z 15 września 2021 r. Ośrodek skierował stronę do domu pomocy społecznej na czas nieokreślony oraz ustalił odpłatność za jej pobyt w placówce w wysokości 1530,61 zł miesięcznie tj. w wysokości 70% własnego dochodu strony (posiadany dochód - 2186,59 zł x 70% = 1530,61 zł). Ustalono, że strona nie posiadała osób zobowiązanych do alimentacji.

W sentencji ww. decyzji brak określenia typu domu pomocy społecznej. Ponadto w zaświadczeniu lekarskim wydanym 18 sierpnia 2021 r. lekarz wskazał w pkt. 13 zaświadczenia zarówno dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku, jak i dom pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych. Zatem wskazano błędnie dwa typy dps zamiast jednego.

Następnie Decyzją Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu z 8 października 2021 r. Nr RD. DPS.K.4041.69.5.2021 ww. został umieszczony w Domu Pomocy Społecznej „Złota Jesień” w Raciborzu, ul. Grzonki 1 na czas nieokreślony.

W powyższym przypadku wydano 1 decyzję, która w sentencji zawierała zapis: „1. Skierować Pana E.L. do Domu Pomocy Społecznej w Raciborzu, ul. Grzonki 1 na czas nieokreślony” oraz „2. Ustalić odpłatność za pobyt Pana E.L. w wysokości 1530,61 zł miesięcznie tj. w wysokości 70% własnego dochodu...3. Ustalić odpłatność Gminy Rydułtowy jako różnicę pomiędzy kosztem pobytu mieszkańca w DPS a odpłatnością strony za dany miesiąc”. Powyższe jest niezgodne z zapisem art. 59 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę mieszkańca domu za jego pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Organ winien był wydać dwie odrębne decyzje.

W odniesieniu do dokumentacji Pana **T. M.** ustalono, że ww. złożył wniosek o umieszczenie w domu pomocy społecznej 4 października 2021 r. W oświadczeniu złożonym również, w tym dniu wyraził zgodę na odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej.

Decyzją nr MOPS/5120/27/2021 z 8 października 2021 r. Ośrodek skierował stronę do domu pomocy społecznej na czas nieokreślony oraz ustalił odpłatność za jej pobyt w placówce w wysokości miesięcznie tj. w wysokości 70% własnego dochodu strony (posiadany dochód – 2953, 85 zł x 70% = 2067,70 zł). Ustalono, że strona nie posiadała osób zobowiązanych do alimentacji.

Decyzją Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim z 18 października 2021 r. nr PCPR 5190/22539/DPS/2021 ww. został umieszczony w Domu Pomocy Społecznej im. Papieża Jana Pawła II w Gorzycach, ul. Bogumińska 22, na czas nieokreślony.

W powyższym przypadku wydano 1 decyzję, która w sentencji zawierała zapis: „1. Skierować Pana T. M. do Domu Pomocy Społecznej w Gorzycach, ul. Bogumińska 22 (...) na czas nieokreślony” oraz „2. Ustalić odpłatność za pobyt Pana T.M.. w wysokości 2067,70 zł miesięcznie tj. w wysokości 70% własnego dochodu (...) 3. Ustalić odpłatność Gminy Rydułtowy jako różnicę pomiędzy kosztem

pobytu mieszkańca w DPS a odpłatnością strony za dany miesiąc". Powyższe jest niezgodne z zapisem art. 59 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę mieszkańca domu za jego pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Organ winien był wydać dwie odrębne decyzje.

Ustalono, że w decyzjach: nr MOPS/5120/28/2021 oraz nr MOPS/5120/6/2021, dotyczących skierowania do domu pomocy społecznej Ośrodek nie wskazywał typu domu, jedynie podawał nazwę oraz adres Domu. Takie działanie jest niezgodne z art. 54 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym, osobę, o której mowa w ust.1, kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, z zastrzeżeniem ust. 2a, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Stwierdzono, że decyzją nr MOPS/5120/28/2021 oraz nr MOPS/5120/6/2021 dotyczącą skierowania strony do domu pomocy społecznej Ośrodek również ustalał odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej. Należy wskazać, że takie działanie jest niezgodne z art. 59 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, że decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę mieszkańca domu za jego pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Przy czym mieszkańcem domu jest ta osoba, która została już umieszczona w domu pomocy społecznej.

W dokumentacji dotyczącej skierowania do DPS Pana **G.S.** znajduje się „*Zaświadczenie lekarskie – o stanie zdrowia osoby ubiegającej się o skierowanie do Domu Pomocy Społecznej*”, gdzie w pkt 13 wskazano jako typ domu „*dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie dla dzieci i młodzież niepełnosprawnej intelektualnie*”, co jest niezgodne z art. 56 ustawy o pomocy społecznej, bowiem takiego typu domu nie ma. Ponadto w ww. zaświadczeniu wskazano dwa typy domów, do których strona została skierowana.

W poddanym analizie kontrolnej postępowaniu, dotyczącym Pana **H.S.** ustalono, że ww. nie miał osób zobowiązanych do alimentacji.

Ustalono, że Pan H.S. był właścicielem domu, natomiast Ośrodek nie ustalił, czy strona sprzedała dom i uzyskała dodatkowy dochód lub wynajęła go w momencie umieszczenia w DPS. Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka oświadczyła, że: „*Pan H.S. był kawalerem, osobą samotną, nie posiada dzieci. Był jedynym właścicielem domu jednorodzinnego przy ul Struga 3. Z naszych informacji wynika, że posiadał wiele zobowiązań komorniczych. Pan S. zmarł w styczniu 2022 r.*”

Natomiast z dokumentacji Pana **G. S.** wynika, że ww. miał trzy dorosłe córki, które zgodnie z art. 61 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej są osobami zobowiązanymi do alimentacji.

Ustalono, że Ośrodek 30 czerwca 2021 r. przeprowadził rodzinny wywiad środowiskowy na okoliczność ponoszenia odpłatności za pobyt w DPS Pana G.S. z jedną z córek tj. Panią M.M. Podczas wywiadu ww. zobowiązała się do ponoszenia odpłatności za pobyt swojego ojca w Domu Pomocy Społecznej „Złota Jesień” w Raciborzu w wysokości 200,00 zł. Ustalono, że ww. nie pracuje zawodowo, mieszka razem z mężem i prowadzi z nim wspólne gospodarstwo domowe. Dochodem rodziny jest emerytura męża w wysokości 4448,50 zł. przyznana przez ZUS decyzją znak sprawy:

KGE/7172953/25 z 15 marca 2021 r. Z wywiadu środowiskowego wynika, iż dochód na osobę w rodzinie Pani M.M (2224,25 zł) jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (1584,00 zł).

MOPS w Rydułtowach w dniu 30 lipca 2021 r. zawarł z Panią M.M. umowę dotyczącą ponoszenia odpłatności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej Pana G.S. § 3 pkt 2 niniejszej umowy zawiera zapis: „zobowiązana zobowiązuje się do zapłaty kwoty 100,00 zł (...) miesięcznie z tytułu opłaty za pobyt G.S. (...) w Domu Pomocy Społecznej „Złota Jesień” w Raciborzu”.

W przedłożonej dokumentacji brak było informacji potwierdzającej ustalenia, wskazujące na zasadność zawarcia umowy ze stroną na kwotę 100,00 zł.

28 czerwca 2021 r. Ośrodek przeprowadził również rodzinny wywiad środowiskowy z drugą córką Panią **M. B.** na okoliczność ponoszenia odpłatności za pobyt ojca w DPS. Podczas wywiadu stwierdzono, że rodzina składa się z 5 osób, w tym 3 dzieci. Ww. nie pracuje zawodowo, a dochód rodziny nie przekracza kwoty określonej w art. 61 ust. 2, pkt 2 lit. b) ustawy o pomocy społecznej.

W związku z tym odstąpiono od zobowiązania ww. do alimentacji na rzecz ojca. Ponadto ustalono, że Pani M.B. jest współwłaścicielką mieszkania własnościowego, w którym zamieszkiwał Pan G.S. Ośrodek nie ustalił, czy Pan G.S. przekazał swoją część prawa własności do mieszkania którejs z córek lub innej osobie i uzyskał dodatkowy dochód.

W dniu 15 czerwca 2021 r. Ośrodek przeprowadził również rodzinny wywiad środowiskowy z trzecią córką Pana G.S. tj. Panią **G.W.** Ww. prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z mężem oraz 3 dzieci, przy czym 2 dzieci było aktywnych zawodowo i posiadało własne dochody. Ww. zobowiązała się do ponoszenia opłaty za pobyt swojego ojca w DPS w Raciborzu w wysokości 200,00 zł. Z wywiadu środowiskowego wynika, iż dochód na osobę w rodzinie Pani G.W. (2068,49 zł) jest niższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (2640,00 zł).

Ustalono, że 30 lipca 2021 r. Ośrodek zawarł umowę z Panią G.W. dotyczącą ponoszenia odpłatności za pobyt ojca w Domu Pomocy Społecznej. § 3 pkt 2 niniejszej umowy zawiera zapis: „zobowiązana zobowiązuje się do zapłaty kwoty 100,00 zł (...) miesięcznie z tytułu opłaty za pobyt G.S. (...) w Domu Pomocy Społecznej „Złota Jesień” w Raciborzu”.

W przedłożonej dokumentacji brak było informacji potwierdzającej ustalenia, wskazujące na zasadność zawarcia umowy ze stroną na kwotę 100,00 zł.

(Akta kontroli str.: 1624 - 1799)

II.3. Realizacja uchwały o ustanowieniu wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole w domu” na lata 2019-2023.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadania w oparciu o zapisy: Uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023.

Podstawowym celem Programu jest wsparcie finansowe gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym, określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej oraz organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zakresie realizacji zadań,

o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.).

W szczególności poprzez:

	Świadczenia przyznane w drodze decyzji administracyjnej. Ogółem, w tym:	Liczba wydanych decyzji w okresie od 01.07-31.12.2021 r.	Ilość świadczeń w okresie od 01.07 -31.12.2021 r.	Liczba osób objętych pomocą w okresie 01.07 -31.12.2021 r.
		w tym w okresie wakacji	w tym w okresie wakacji	w tym w okresie wakacji
I.	1. Świadczenie w postaci pokrywania kosztów gorącego posiłku ogółem, w tym:	128	5285	120
		53	0	0
	a) dla dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej;	92	1757	51
		46	0	0
	b) dla uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej;	0	0	0
		0	0	0
	c) dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji wymienionej w art. 7 ustawy o pomocy społecznej (w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym);	0	0	0
	X	X	X	
2.	Świadczenie pieniężne na zakup posiłku żywności (dla dorosłych i dla dzieci).	230	1092	564
		202	372	511
3.	Świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.	73	172	172
		0	0	0
II.	Pomoc w formie gorącego posiłku przyznanego bez decyzji dla dzieci w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023	X	488	11

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności w ramach programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” w oparciu o Uchwałę Rady Miasta Rydułtowy z dnia 20 grudnia 2018 r. nr 3.35.2018 w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na pomoc rzeczową dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023” oraz Uchwałę Rady Miasta Rydułtowy z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania zasiłku celowego na pokrycie kosztów zakupu posiłku lub żywności dla osób objętych programem „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”.

W uchwale, o której powyżej mowa, zostało podwyższone kryterium dochodowe do kwoty stanowiącej 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto, Ośrodek w ramach Programu udzielał pomocy dzieciom w formie gorącego posiłku przyznanego bez decyzji administracyjnej. W badanym okresie wskazaną pomocą zostało objętych 11 dzieci. W okresie wakacji tj. lipca oraz sierpnia 2021 r. Ośrodek nie przyznawał dzieciom oraz młodzieży uczącej się w szkole podstawowej pomocy w formie gorącego posiłku. Natomiast Ośrodek w ww. okresie przyznawał decyzją administracyjną pomoc w formie zasiłku celowego na zakup żywności. Dyrektor Ośrodka w swoim pisemnym oświadczeniu, wskazała, że: „w szczególności uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko nie spełnia wymagań, a wyraża chęć zjedzenia

posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtowach. Liczba dzieci i uczniów objętych tą formą pomocy nie przekracza 20% liczby uczniów i dzieci otrzymujących posiłek w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym.”.

Ośrodek nie udzielał pomocy w formie posiłku młodzieży uczącej się w szkołach średnich, z uwagi na częsty brak stołówek.

Ponadto ustalono, że Ośrodek w kontrolowanym okresie, nie przyznawał pomocy w formie pokrycia kosztów gorącego posiłku dla osób dorosłych, gdyż na terenie Miasta Rydułtowy nie funkcjonowała jadalnia, natomiast z żadną restauracją MOPS w Rydułtowach nie zawarł umowy w tym zakresie.

Poddano analizie kontrolnej 27 decyzji administracyjnych w sprawie przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności (zasilek celowy), co stanowiło 10% wydanych w tym zakresie decyzji administracyjnych.

Skontrolowano następujące decyzje:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej
1.	MOPS/5102/576/2021/P
2.	MOPS/5102/736/2021/P
3.	MOPS/5102/628/2021/P
4.	MOPS/5102/690/2021/P
5.	MOPS/5102/532/2021/P
6.	MOPS/5102/608/2021/P
7.	MOPS/5102/713/2021/P
8.	MOPS/5102/542/2021/P
9.	MOPS/5102/553/2021/P
10.	MOPS/5102/564/2021/P
11.	MOPS/5102/680/2021/P
12.	MOPS/5102/639/2021/P
13.	MOPS/5102/702/2021/P
14.	MOPS/5102/521/2021/P
15.	MOPS/5102/659/2021/P
16.	MOPS/5102/750/2021/P
17.	MOPS/5102/586/2021/P
18.	MOPS/5102/498/2021/P
19.	MOPS/5102/649/2021/P
20.	MOPS/5102/743/2021/P
21.	MOPS/5102/597/2021/P
22.	MOPS/5102/618/2021/P
23.	MOPS/5102/724/2021/P
24.	MOPS/5102/476/2021/P
25.	MOPS/5102/669/2021/P
26.	MOPS/5102/487/2021/P
27.	MOPS/5102/617/2021/P

Stwierdzono, że decyzje administracyjne, dotyczące przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności (zasilek celowy) zostały wydane po przeprowadzeniu rodzinnych

wywiadów środowiskowych, w wyniku postępowań wszczętych na wniosek strony. Ustalono, że w 3 przypadkach skorzystano z możliwości wynikających z art. 15o specustawy.

Ustalono, że w ww. decyzjach zamieszczane były odręczne wpisy odnoszące się do daty wypłaty świadczenia. Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka oświadczyła, że „(...) daty wypłaty danego świadczenia są wpisywane w momencie odbioru decyzji przez stronę, z uwzględnieniem 14 dniowego czasu na wniesienie odwołania. Data wypłaty jest ustalana na najbliższy czwartek po upływie 14 dni od dnia odbioru decyzji. Odręczny wpis daty, ma miejsce, kiedy decyzja jest odbierana przez stronę, natomiast sama decyzja jest podpisana wcześniej przez osobę upoważnioną.”

Zespołowi Kontrolerów przedstawiono **12 porozumień** regulujących współpracę MOPS ze szkołami i przedszkolami w zakresie dożywiania:

- 1) porozumienie zawarte 1 września 2021 r. pomiędzy Szkołą Podstawową nr 1 w Rydułtowach reprezentowaną przez Panią Ilonę Lemiesz – dyrektora SP nr 1, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Sylwię Noworytę – dyrektora MOPS w Rydułtowach na okres od 1 września 2021 r. do 30 czerwca 2022 r.. Ww. porozumienie dotyczyło określenia zasad przekazywania oraz rozliczenia środków pieniężnych pochodzących z MOPS-u w zakresie zapewnienia żywienia dzieciom objętych dofinansowaniem w SP nr 1 w Rydułtowach;
- 2) porozumienie zawarte 1 września 2021 r. pomiędzy Szkołą Podstawową nr 2 w Rydułtowach reprezentowaną przez Panią Joannę Gapinską – dyrektora SP, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Sylwię Noworytę – dyrektora MOPS w Rydułtowach na okres od 1 września 2021 r. do 30 czerwca 2022 r. Ww. porozumienie dotyczyło określenia zasad przekazywania oraz rozliczenia środków pieniężnych pochodzących z MOPS-u w zakresie zapewnienia żywienia dzieciom objętych dofinansowaniem w SP nr 2 w Rydułtowach;
- 3) porozumienie zawarte 31 sierpnia 2021 r. pomiędzy Szkołą Podstawową nr 3 w Rydułtowach reprezentowaną przez Panią Joannę Skowron – dyrektora SP a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Sylwię Noworytę – dyrektora MOPS w Rydułtowach na okres od 6 września 2021 r. do 24 czerwca 2022 r. Ww. porozumienie dotyczyło określenia zasad przekazywania oraz rozliczenia środków pieniężnych pochodzących z MOPS-u w zakresie zapewnienia żywienia dzieciom objętych dofinansowaniem w SP nr 3 w Rydułtowach;
- 4) porozumienie zawarte 1 września 2021 r. pomiędzy Szkołą Podstawową nr 4 w Rydułtowach reprezentowaną przez Panią Dominikę Urbanek – dyrektora SP nr 4, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Sylwię Noworytę – dyrektora MOPS w Rydułtowach na okres od 6 września 2021 r. do 24 czerwca 2022 r. Ww. porozumienie dotyczyło określenia zasad przekazywania oraz rozliczenia środków pieniężnych pochodzących z MOPS-u w zakresie zapewnienia żywienia dzieciom objętych dofinansowaniem w SP nr 4 w Rydułtowach;
- 5) porozumienie zawarte 15 września 2021 r. pomiędzy Publicznym Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Szczerbicach reprezentowanym przez Panią Edytę Knapik – dyrektora Zespołu

- Szkół, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Sylwią Noworytę – dyrektora MOPS w Rydułtowach na okres od 15 września 2021 r. do 30 czerwca 2022 r. Ww. porozumienie dotyczyło określenia zasad przekazywania oraz rozliczenia środków pieniężnych pochodzących z MOPS-u w zakresie zapewnienia żywienia dzieciom objętych dofinansowaniem w Zespole Szkół w Szczerbicach;
- 6) porozumienie zawarte 1 października 2021 r. pomiędzy Szkołą Podstawową w Gaszowicach reprezentowaną przez Pana Norberta Niestolika – dyrektora SP, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Sylwią Noworytę – dyrektora MOPS w Rydułtowach na okres od 1 października 2021 r. do 30 czerwca 2022 r. Ww. porozumienie dotyczyło określenia zasad przekazywania oraz rozliczenia środków pieniężnych pochodzących z MOPS-u w zakresie zapewnienia żywienia dzieciom objętych dofinansowaniem w SP w Gaszowicach;
 - 7) porozumienie zawarte 31 sierpnia 2021 r. pomiędzy Publicznym Przedszkolem nr 1 w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Janinę Blokesz – dyrektora Przedszkola, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Sylwią Noworytę – dyrektora MOPS w Rydułtowach na okres od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2022 r. Ww. porozumienie dotyczyło określenia zasad przekazywania oraz rozliczenia środków pieniężnych pochodzących z MOPS-u w zakresie zapewnienia żywienia dzieciom objętych dofinansowaniem w Przedszkolu nr 1 w Rydułtowach;
 - 8) porozumienie zawarte 1 września 2021 r. pomiędzy Publicznym Przedszkolem nr 2 w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Weronikę Mosh – dyrektora Przedszkola, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Sylwią Noworytę – dyrektora MOPS w Rydułtowach na okres od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2022 r. Ww. porozumienie dotyczyło określenia zasad przekazywania oraz rozliczenia środków pieniężnych pochodzących z MOPS-u w zakresie zapewnienia żywienia dzieciom objętych dofinansowaniem w Przedszkolu nr 2 w Rydułtowach;
 - 9) porozumienie zawarte 1 września 2021 r. pomiędzy Publicznym Przedszkolem nr 3 w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Mirelę Bartczak – dyrektora Przedszkola, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Sylwią Noworytę – dyrektora MOPS w Rydułtowach na okres od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2022 r. Ww. porozumienie dotyczyło określenia zasad przekazywania oraz rozliczenia środków pieniężnych pochodzących z MOPS -u w zakresie zapewnienia żywienia dzieciom objętych dofinansowaniem w Przedszkolu nr 3 w Rydułtowach;
 - 10) porozumienie zawarte 1 września 2021 r. pomiędzy Publicznym Przedszkolem nr 4 w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Ilonę Sklarek – dyrektora Przedszkola, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Sylwią Noworytę – dyrektora MOPS w Rydułtowach na okres od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2022 r. Ww. porozumienie dotyczyło określenia zasad przekazywania oraz rozliczenia środków pieniężnych pochodzących z MOPS-u w zakresie zapewnienia żywienia dzieciom objętych dofinansowaniem w Przedszkolu nr 4 w Rydułtowach;

- 11) porozumienie zawarte 1 września 2021 r. pomiędzy Katolickim Przedszkolem Niepublicznym Sióstr Służebniczek NMP w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Adelajdę Szopę – dyrektora Przedszkola, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Sylwię Noworytę – dyrektora MOPS w Rydułtowach na okres od 1 września 2021 r. do 30 czerwca 2022 r. Ww. porozumienie dotyczyło określenia zasad przekazywania oraz rozliczenia środków pieniężnych pochodzących z MOPS-u w zakresie zapewnienia żywienia dzieciom objętych dofinansowaniem w Przedszkolu;
- 12) porozumienie zawarte 1 września 2021 r. pomiędzy Zespołem Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych w Wodzisławiu Śl. reprezentowanym przez Pana Józefa Pierzgę – dyrektora Zespołu Placówek, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rydułtowach reprezentowanym przez Panią Sylwię Noworytę – dyrektora MOPS w Rydułtowach na okres od 1 września 2021 r. do 30 czerwca 2022 r. Ww. porozumienie dotyczyło określenia zasad przekazywania oraz rozliczenia środków pieniężnych pochodzących z MOPS-u w zakresie zapewnienia żywienia dzieciom objętych dofinansowaniem w ww. Placówce;

Należy zaznaczyć, że właściwą formą dokonywania uzgodnień pomiędzy jednostką organizacyjną pomocy społecznej, a podmiotem niepublicznym, jakim jest Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP, jest forma umowy cywilnej, a nie forma porozumienia, o którym mowa w art. 74 ustawy o samorządzie gminnym.

Ponadto poddano analizie 17 decyzji administracyjnych w sprawie przyznania pomocy w formie posiłku, co stanowiło 10 % wydanych w tym zakresie decyzji administracyjnych. Skontrolowano następujące decyzje:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej
1.	MOPS/5113/37/2021
2.	MOPS/5113/45/2021
3.	MOPS/5113/52/2021
4.	MOPS/5113/97/2021
5.	MOPS/5113/90/2021
6.	MOPS/5113/117/2021
7.	MOPS/5113/124/2021
8.	MOPS/5113/23/2021
9.	MOPS/5113/33/2021
10.	MOPS/5113/30/2021
11.	MOPS/5113/67/2021
12.	MOPS/5113/95/2021
13.	MOPS/5113/102/2021
14.	MOPS/5113/60/2021
15.	MOPS/5113/88/2021
16.	MOPS/5113/17/2021
17.	MOPS/5113/109/2021

W uzasadnieniach decyzji: nr MOPS/5113/45/2021 z 30 sierpnia 2021 r., nr MOPS/5113/52/2021 z 31 sierpnia 2021 r. nr MOPS/5113/117/2021 z 14 grudnia 2021 r., nr MOPS/5113/124/2021 z 15 grudnia 2021 r., nr MOPS/5113/23/2021 z 26 sierpnia 2021 r., nr MOPS/5113/33/2021 z 27 sierpnia 2021 r., nr MOPS/5113/30/2021 z 27 sierpnia 2021 r., nr MOPS/5113/67/2021 z 14 września 2021 r., nr MOPS/5113/95/2021 z 7 grudnia 2021 r. Ośrodek wskazywał, że „W dniu 19 października 2018 r.

uchwałą nr 1007 Rady Ministrów wprowadziła rządowy program „Posiłek w szkole i w domu» na lata 2019- 2023”, natomiast akt ten został przyjęty uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. 2018 poz. 1007 z późn. zm.).

Stwierdzono, że decyzje administracyjne, dotyczące przyznania pomocy w formie posiłku zostały wydane po przeprowadzeniu rodzinnych wywiadów środowiskowych, w wyniku postępowań wszczętych na wniosek strony. Ustalono, że w 3 przypadkach skorzystano z możliwości wynikających z art. 15o specustawy.

Wszystkie poddane kontroli postępowania administracyjne zostały zakończone w terminie zgodnym z normą art. 35 kpa.

We wszystkich rodzinnych wywiadach środowiskowych poddanych analizie na okoliczność przyznania pomocy w formie gorącego posiłku w ramach realizacji uchwały o ustanowieniu wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na 2019-2023, pracownicy socjalni nie zawierali informacji dotyczących sposobu wydatkowania środków uzyskanych w ramach pomocy finansowej przyznanej na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 z późn. zm.).

Ponadto poddano analizie 7 decyzji administracyjnych w sprawie pomocy w formie świadczenia rzeczowego, tj. paczki żywnościowej wydawanej z okazji Świąt Bożego Narodzenia (grudzień 2021 r.), co stanowiło 10 % wydanych, w tym zakresie decyzji administracyjnych. Skontrolowano następujące decyzje:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej
1.	MOPS/5102/747/2021
2.	MOPS/5102/765/2021
3.	MOPS/5102/763/2021
4.	MOPS/5102/763/2021
5.	MOPS/5102/768/2021
6.	MOPS/5102/753/2021
7.	MOPS/5113/768/2021

Dyrektor Ośrodka w swoim oświadczeniu wskazała, że: „świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych przyznawane jest w formie paczki świątecznej i adresowane jest do rodzin wielodzietnych (adresowana do dzieci)”.

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawców ustalano na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b i 5d ustawy o pomocy społecznej. Stwierdzono, że wywiady środowiskowe sporządzano na drukach ujętych w rozporządzeniu w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Stwierdzono, że decyzje administracyjne, dotyczące przyznania pomocy w formie świadczenia rzeczowego zostały wydane po przeprowadzeniu rodzinnych wywiadów środowiskowych, w wyniku postępowań wszczętych na wniosek strony. Ustalono, że we wszystkich przypadkach skorzystano z możliwości wynikających z art. 15o specustawy.

W podstawach prawnych wszystkich poddanych analizie kontrolnej decyzji dotyczących przyznania pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, posiłku oraz świadczenia rzeczowego, brak było wskazania Uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

W rodzinnych wywiadach środowiskowych, zamieszczano informacje o rodzinie zamieszkałej oddzielnie, zobowiązanej do pomocy na rzecz osoby ubiegającej się o świadczenie, jednakże nie wskazywano, czy został przeprowadzony wywiad w myśl art. 107 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Ustalono, że z danych zawartych w tabeli dotyczącej analizy przedkontrolnej, przekazanej przez Ośrodek 30 maja 2022 r. do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach wynikało, że Ośrodek w okresie objętym kontrolą tj. od 1 lipca 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. nie wydał decyzji administracyjnych przyznających pomoc w formie świadczenia rzeczowego. Natomiast w toku czynności kontrolnych ustalono, że Ośrodek w badanym okresie wydał 73 decyzje w przedmiotowym zakresie.

Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka w pisemnej informacji wskazała, że „W wierszu 34, dot. świadczeń rzeczowych przyznanych z Programu wieloletniego «Posiłek w szkole i w domu» na lata 2019-2023 winna się znaleźć liczba 73 zamiast pierwotnie podanej liczby 0.”.

(Akta kontroli str.: 439; 1800-2045)

II.4. Odmowy, ograniczenia, wstrzymania, uchylenia, wygaszenia przyznanego świadczenia, postępowanie odwoławcze.

W okresie objętym kontrolą poddano analizie **10** decyzji administracyjnych w sprawie odmowy przyznania świadczenia z zakresu pomocy społecznej oraz **7** decyzji administracyjnych w związku ze złożonym odwołaniem/ zazaleniem strony do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach, co stanowiło 50% wydanych przez Ośrodek, w tym zakresie decyzji. Skontrolowano następujące decyzje:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej	Imię i nazwisko świadczeniobiorcy (inicjały)	Rodzaj świadczenia oraz przyczyna odmowy
1.	MOPPS/5102/731/2021/P	B.H.	Zasiłek celowy na zakup żywności z programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023; przekroczenie kryterium dochodowego.
2.	MOPPS/5105/287/2021	J.P.	Brak przesłanek do przyznania pomocy w formie zasiłku celowego związanego z kłeską żywiołową lub ekologiczną.
3.	MOPPS/5105/205/2021	B.B.-M.	Brak przesłanek do przyznania pomocy w formie zasiłku celowego związanego z kłeską żywiołową lub ekologiczną.
4.	MOPPS/5105/286/2021	S.L.	Zmiana decyzji przyznającej pomoc w postaci zasiłku stałego ze względu na zmianę sytuacji życiowej strony – zmiana miejsca pobytu.

5.	MOPS/5105/239/2021P	P.S.	Brak przesłanek do przyznania pomocy w formie zasiłku celowego związanego z klęską żywiołową lub ekologiczną.
6.	MOPS/5105/289/2021	J.C.	Brak przesłanek do przyznania pomocy w formie zasiłku celowego związanego z klęską żywiołową lub ekologiczną (odmowa w związku z art. 2 ust. 1 oraz art.3 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej - wysoki dochód rodziny).
7.	MOPS/5105/217/2021	P.K.	Brak przesłanek do przyznania pomocy w formie zasiłku celowego związanego z klęską żywiołową lub ekologiczną (odmowa w związku z art. 2 ust. 1 oraz art.3. ust. 1 ustawy o pomocy społecznej- wysoki dochód rodziny).
8.	MOPS/5105/132/2021	B.G.	Brak przesłanek do przyznania pomocy w formie zasiłku celowego związanego z klęską żywiołową lub ekologiczną (odmowa w związku z art. 2 ust. 1 oraz art.3. ust. 1 ustawy o pomocy społecznej- wysoki dochód).
9.	MOPS/5105/305/2021	E.K.	Odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach od decyzji przyznającej pomoc w formie zasiłku celowego na pokrycie szkód poniesionych 13 maja 2021 r. w związku z ulewnymi opadami (klęska żywiołowa). SKO w Katowicach podtrzymało w mocy zaskarżoną decyzję MOPS w Rydułtowach (decyzja nr SKO-PS 41.5/1256/2021/1588/LZ).
10.	MOPS/5105/303/2021	A.C.	Odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach od decyzji przyznającej pomoc w formie zasiłku celowego na pokrycie szkód poniesionych 13 maja 2021 r. w związku z ulewnymi opadami deszczu mającymi charakter zdarzenia klęskowego. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach uchyliło zaskarżoną decyzję Ośrodka decyzją nr SKO,PS/41.5/1250/2021/15874/JG z 2.12.2021 r. Następnie Ośrodek wydał decyzję nr MOPS/5105/310/2021 z 20.12.2021 r. przyznającą pomoc w formie zasiłku celowego.
11.	MOPS/5105/305/2021	G.M.	Odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach od decyzji przyznającej pomoc w formie zasiłku celowego na pokrycie szkód poniesionych 13 maja 2021 r. w związku z ulewnymi opadami deszczu mającymi charakter zdarzenia klęskowego. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach wydało decyzję nr SKO,PS/41.5/799/2021/10561/AA z 16.08.2021 r. podtrzymującą w mocy zaskarżoną decyzję MOPS w Rydułtowach.
12.	MOPS/5105/277/2021P	J.K.	Brak przesłanek do przyznania pomocy w formie zasiłku celowego w myśl art. 40 ust. 1.3 ustawy o pomocy społecznej. (odmowa w związku z art. 2 ust. 1 oraz art. 3. ust. 1 ustawy o pomocy społecznej).

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawców ustalano na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b i 5d ustawy o pomocy społecznej. Stwierdzono, że wywiady środowiskowe sporządzano na drukach ujętych w rozporządzeniu w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Ustalono, że w decyzjach: nr MOPS/5105/132/2021 z 14 czerwca 2021 r. nr MOPS/5105/217/2021 z 16 lipca 2021 r.; nr MOPS/5105/277/2021 z 19 sierpnia 2021 r.;

nr MOPS5105/289/2021 z 28 września 2021 r., dotyczących odmowy przyznania pomocy w formie zasiłku celowego, w związku z ulewnymi opadami deszczu w dniu 13 maja 2021 r. Ośrodek w podstawach prawnych ww. decyzji powołał art. 40 ustawy o pomocy społecznej, nie wskazując jednocześnie, czy odmawia przyznania pomocy w związku ze stratami poniesionymi przez stronę w wyniku zdarzenia losowego, czy też ze względu na straty poniesione w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Stwierdzono, że decyzje administracyjne w ww. zakresie zostały wydane po przeprowadzeniu rodzinnych wywiadów środowiskowych, w wyniku postępowań wszczętych na wniosek strony.

Podjęte decyzje administracyjne w badanym zakresie, co do zasady, zawierały stosowne udokumentowanie ustawowych przesłanek, będących podstawą wydanego rozstrzygnięcia.

Nienależnie pobrane świadczenie.

W okresie objętym kontrolą poddano analizie 2 decyzje administracyjne w sprawie nienależnie pobranego świadczenia:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej
1.	MOPS/5100/38/2021
2.	MOPS/5100/44/2021

Stwierdzono, że w przypadku dokumentacji **Pana B. S.** Ośrodek wszczął postępowanie pismem nr DŚP.5100.47.2021.ŁB z 8 września 2021 r. w sprawie nienależnie pobranych świadczeń (zasiłek stały), zgodnie z art. 104 ustawy o pomocy społecznej. Niniejsze zawiadomienie zostało przesłane listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, które strona odebrała 27 września 2021 r. Następnie Ośrodek wydał decyzję nr MOPS.5100/44/2021 z 4 października 2021 r., którą przesłał listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Strona odebrała ją 8 października 2021 r. W niniejszej decyzji ustalono „*termin spłaty nienależnie pobranego świadczenia w wysokości 181,90 zł do dnia 30 listopada 2021 r.*”. Ponadto w uzasadnieniu ww. decyzji wskazano, że strona w maju 2021 r. otrzymała dodatek mieszkaniowy w wysokości 146,90 zł. W związku z tym wysokość zasiłku stałego na maj oraz czerwiec 2021 r. została ustalona w wysokości 554,10 zł. Natomiast w tym okresie ww. otrzymał zasiłek stały w wysokości 645,00 zł. Różnica stanowiła kwotę 90,90 zł miesięcznie (łącznie 181,80 zł).

Na tę okoliczność Dyrektor Ośrodka w swoim oświadczeniu, wskazała „*zgodnie z art. 104 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021 poz. 2268 z późn. zm.) tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza jeżeli żądanie zwrotu z tytułu nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części stanowiłoby dla osoby zobowiązanej nadmiernie obciążenie lub też niweczyłoby skutki udzielanej pomocy, właściwy organ, który wydał decyzję w sprawie zwrotu należności, o których mowa w ust. 1, na wniosek pracownika socjalnego lub osoby zainteresowanej, może odstąpić od żądania takiego zwrotu, umorzyć kwotę nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty. Klient odebrał decyzję nr MOPS/5100/44/2021 z 04.10.2021 r. w dniu 12.07.2021 r. Po tym terminie nie nawiązał kontaktu z pracownikiem socjalnym. Kwota nienależnie pobranego świadczenia, tj. 181,80 zł została zwrócona przez klienta. Klient został*

w decyzji pouczonej o art. 104 ust. 2 oraz ust. 4 oraz o możliwości odwołania się do SKO. Nie skorzystał z żadnego z powyższych praw. Zgodził się z treścią decyzji i zwrócił wskazaną kwotę". Należy wskazać, że przedmiotowe postępowania były przeprowadzone zgodnie, zarówno z art. 98, art. 104 ust. 3 i ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, jak i z art. 9, art. 10 § 1 oraz art. 61 kodeksu postępowania administracyjnego.

(Akta kontroli str.: 2046-2216)

Uchylenie przyznania świadczenia.

Poddano analizie kontrolnej 3 decyzje administracyjne w sprawie uchylenia przyznanego świadczenia z zakresu pomocy społecznej. Skontrolowano następujące decyzje:

Lp.	Numer decyzji administracyjnej	Imię i nazwisko świadczeniobiorcy (inicjały)	Rodzaj świadczenia oraz przyczyna uchylenia
1.	MOPS.5102/698/2021/P	I.W.	Zasiłek celowy na zakup żywności z programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023; zmiana miejsca zamieszkania.
2.	MOPS.5100/45/2021	J.R.	Zasiłek stały, rezygnacja strony z uwagi na otrzymanie emerytury z ZUS.
3.	MOPS/5102/787/2021/P	M.S.	Zasiłek celowy na zakup żywności z programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023; zmiana sytuacji dochodowej strony.

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawców ustalano na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b i 5d ustawy o pomocy społecznej. Stwierdzono, że wywiady środowiskowe sporządzano na drukach ujętych w rozporządzeniu w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Stwierdzono, że Ośrodek w przypadku **Pani I. W.** oraz **Pani M. S.** uchylił decyzję administracyjną dotyczącą przyznania zasiłku celowego na zakup żywności lub posiłku z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023, natomiast w przypadku **Pani J. R.**, Ośrodek uchylił decyzję poznającą zasiłek stały (nr MOPS/5100/7/2020 z 18 lutego 2020 r.) na wniosek strony, w którym ww. wskazała, że rezygnuje z prawa do zasiłku stałego z uwagi na otrzymanie emerytury z ZUS i zmianę dochodu.

(Akta kontroli str.: 2233-2276)

II.6. Poprawność przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych.

Poddane kontroli rodzinne wywiady środowiskowe zostały przeprowadzone u osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej, w celu ich ustalenia sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej. Z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w podejmowanych przypadkach skorzystano z możliwości wynikającej z art. 15o specustawy, po przeprowadzeniu rozmowy telefonicznej i sporządzeniu adnotacji urzędowej.

Pracownicy socjalni w takich przypadkach wypełniali formularze rodzinnych wywiadów środowiskowych i w miejscach, gdzie strony powinny zamieścić swój podpis wraz z datą przeprowadzenia wywiadu, zamieszczali informację, iż wywiad przeprowadzony był telefonicznie ze stroną w związku z COVID-19. W przypadkach osób korzystających ze stałych form pomocy wywiady były sporządzane stosownie do art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, bądź stosownie do zapisu art. 15o ust. 1a ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowej.

W wyniku kontroli stwierdzono:

- w 1 wywiadzie przeprowadzonym na okoliczność przyznania pomocy w formie zasiłku celowego na usunięcie szkód w związku z ulewnymi opadami w dniu 13 maja 2021 r. wpisano błędnie imię strony, która złożyła wniosek.
- w rodzinnych wywiadach środowiskowych dotyczących zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego, brak informacji dotyczącej przedstawiania przez strony rachunków oraz faktur VAT w zakresie zakupu opału.
- w rodzinnych wywiadach środowiskowych dotyczących przyznania pomocy w formie posiłku, Ośrodek nie zamieszczał informacji dotyczących sposobu wydatkowania zasobów własnych strony w postaci środków uzyskanych w ramach pomocy finansowej przyznanej na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2019 r., poz. 2407 z późn. zm.),
- umieszczane w rodzinnych wywiadach środowiskowych zapisy dotyczące prowadzonej pracy socjalnej uniemożliwiały weryfikację jej efektów, bowiem nie odnosiły się do dokonanych podczas wcześniejszych wizyt ustaleń.

Pracownicy socjalni wypełniali obowiązek wynikający z art. 119 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej w zakresie informowania osób zgłaszających się o przysługujących im świadczeniach. Sporządzając kwestionariusze wywiadu, wypełniali wszystkie rubryki kwestionariusza, szczegółowo opisywali sytuację materialno-bytową klientów i gromadzili materiał dowodowy. Nie we wszystkich skontrolowanych wywiadach środowiskowych zawierano informacje na temat rodziny zamieszkałej oddzielnej, zobowiązanej do pomocy na rzecz osoby ubiegającej się o świadczeniach czy wysokości świadczonej pomocy. Wywiady środowiskowe były sporządzane na aktualnych kwestionariuszach wywiadów środowiskowych.

Stwierdzono, że w rodzinnych wywiadach środowiskowych, osoba zatwierdzająca plan pomocy umieszczała swój podpis wraz z imienną pieczętką z up. Burmistrza, Należy wskazać, że takie działanie jest niezgodne z art. 110 ust. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej.

II.7 Ogólna ocena wydawanych decyzji pod względem zgodności z prawem.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych, ustalono:

- w 6 przypadkach dotyczących osób nieposiadających prawa do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, Ośrodek wydawał łącznie decyzje przyznające pomoc w formie zasiłku stałego oraz w opłaceniu składek na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu pobierania zasiłku stałego;

- w **16** decyzjach, poddanych analizie, w przedmiocie przyznania zasiłku celowego z tytułu zdarzenia losowego, usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi nadano klauzulę „rygor natychmiastowej wykonalności” ze względu na ważny interes strony, nie wskazując jednak zindywidualizowanej przyczyny, dla której ww. rygor został nadany;
- **we wszystkich** analizowanych decyzjach administracyjnych dotyczących przyznania zasiłku stałego, okresowego, celowego, specjalnego celowego, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności Ośrodek zamieszczał odrębny wpis dotyczący daty wypłaty świadczenia; powyższy wpis dokonywany był po podpisaniu decyzji przez osobę upoważnioną;
- **we wszystkich** podstawach prawnych decyzji przyznających specjalne zasiłki celowe nie określano przyczyny udzielania pomocy, bowiem nie wskazywano art. 7 ustawy o pomocy społecznej; ponadto w uzasadnieniach **wszystkich decyzji** nie wskazywano przesłanki, ze względu na którą uznano przypadek, za szczególnie uzasadniony, o czym mowa w art. 41 ustawy o pomocy społecznej;
- w **1 decyzji** przyznającej pomoc w formie zasiłku celowego z tytułu zdarzenia losowego, Ośrodek błędnie wskazał datę wniosku o pomoc (dwukrotnie);
- w podstawie prawnej **1 decyzji** przyznającej pomoc w formie zasiłku celowego z tytułu zdarzenia losowego, Ośrodek powołał art. 40 ustawy o pomocy społecznej bez wskazania konkretnych jednostek redakcyjnych określających, czy ww. świadczenie przyznane było z tytułu poniesionych strat w wyniku zdarzenia losowego (art. 40 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej), czy z tytułu poniesionych strat w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej (art. 40 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej);
- **we wszystkich** skontrolowanych decyzjach administracyjnych dotyczących skierowania do domu pomocy społecznej, nieprecyzyjnie oznaczono dom pomocy społecznej, do którego skierowano strony, tj. nie wskazano typu domu, w myśl art. 56 ustawy o pomocy społecznej,
- **we wszystkich** skontrolowanych przypadkach, Ośrodek jedną decyzją przyznał pomoc w formie skierowania strony do DPS, jak również ustalił odpłatność za Dom, takie działanie jest niezgodne z art. 59 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,
- w **2** przypadkach odnoszących się do umów o ponoszenie odpłatności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej zawartych pomiędzy Ośrodkiem, a osobą zobowiązaną do partycypacji w kosztach odpłatności za pobyt w DPS (w oparciu o art. 61 ustawy o pomocy społecznej), Ośrodek w dokumentacji prowadzonego postępowania administracyjnego w przedmiotowym zakresie, nie zawierał informacji potwierdzających ustalenia, które wskazywałyby na zasadność zawarcia umowy ze stroną na kwoty podane w umowie.
- **we wszystkich** decyzjach przyznających pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, Ośrodek wskazywał, iż opłatę za usługi należy wnieść do kasy MOPS lub na rachunek bankowy MOPS w terminie do 10 dnia każdego miesiąca. Taki zapis jest niezgodny z § 5 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. z 2005 r. nr 189, poz. 1598 z późn. zm.),

- **we wszystkich** decyzjach poddanych kontroli w sprawie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności, posiłku oraz pomocy rzeczowej, nie zawierano uzasadnienia faktycznego decyzji, które zgodnie z art. 107 § 1 pkt 6, art. 107 § 3 kpa winno stanowić obligatoryjny element składowy decyzji i w szczególności dotyczyć faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

II.8. Ogólna ocena doręczania wydawanych decyzji.

Ustalono, że w większości przypadków strony obierały decyzje administracyjne osobiście, potwierdzając ten fakt własnoręcznym podpisem wraz z datą jej odbioru na druku pn. „Zwrotne potwierdzenie odbioru”. Ośrodek przysyłał również decyzje listem poleconym „za zwrotnym potwierdzeniem odbioru” (skierowanie do DPS, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zasiłek celowy z tytułu strat poniesionych w wyniku zdarzenia losowego oraz zasiłek celowy z tytułu poniesionych strat z tytułu klęski żywiołowej lub ekologicznej).

Nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości.

II.9. Poprawność dokonywania oceny stwierdzonych potrzeb stron i kwalifikowania do adekwatnej formy pomocy.

W trakcie kontroli stwierdzono, że we wszystkich poddanych analizie kontrolnej postępowaniach administracyjnych, Ośrodek przyznawał pomoc zgodnie z wnioskiem strony.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych, ustalono, że:

- w **2** dokumentacjach dotyczących skierowania do DPS w zaświadczeniach lekarskich jednocześnie wskazywano dwa typy Domów, zamiast wyłącznie jednego właściwego typu,
- w **1** dokumentacji dotyczącej skierowania strony do DPS w zaświadczeniu lekarskim błędnie wskazano typ domu, tj. „*dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie dla dzieci i młodzieży*”, należy wskazać, że w art. 56 ustawy o pomocy społecznej brak wskazania takiego typu domu.

III. Pozostała działalność Ośrodka.

III.1. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

W zakresie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Wodzisławiu Śląskim ustalono, że w okresie objętym kontrolą zawarto Porozumienie nr OR-0502-6/SS/19 z dnia 28 lutego 2019 r. pomiędzy Miastem Rydułtowy reprezentowanym przez Panią Halinę Kotalę Dyrektorem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach, a Powiatem Wodzisławskim reprezentowanym przez Panią Annę Słotwińską - Plewką Dyrektorem Powiatowego Urzędu Pracy w Wodzisławiu Śląskim. Ww. porozumienie dotyczyło określenia ramy organizacyjnej udostępniającej dane osobowe

wnioskowane na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c) RODO przy wykorzystywaniu systemu informacyjnego SEPI.

W okresie objętym kontrolą, Ośrodek nie uczestniczył w aktywizacji zawodowej osób bezdomnych, w tym nie organizował prac społeczno-użytecznych.

(Akta kontroli str. :2220-2232)

III.2. Wytaczanie na rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne.

W trakcie postępowania kontrolnego stwierdzono, iż Ośrodek nie w każdym przypadku przeprowadził rodzinny wywiad środowiskowy u osób, o których mowa w art. 103 ustawy o pomocy społecznej, bądź nie wystąpił o przeprowadzenie wywiadu do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce ich zamieszkania

Ponadto Dyrektor MOPS w swoim oświadczeniu wskazała, że „(...) nie wytaczano żadnego powództwa o roszczenie alimentacyjne.”

(Akta kontroli str. : 2219)

III.3. Kierowanie wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do właściwych organów.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtowach, nie skierował do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wodzisławiu Śląskim żadnego wniosku strony o ustalenie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz nie skierował żadnego wniosku strony do ZUS, KRUS o ustalenie niezdolności do pracy, jak również ani nie podjął w tej kwestii takich działań z urzędu.

Ponadto Ośrodek nie uczestniczył na prawach strony w postępowaniach dotyczących ustalenia stopnia niepełnosprawności, o których mowa w art. 6b ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j.: Dz. U. z 2021 r., poz. 573 z późn. zm.), w związku z art. 110 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.

(Akta kontroli str.: 2217)

III.4. Prowadzenie sprawozdawczości z zakresu realizowanych zadań.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek sporządzał wymagane sprawozdania i przysyłał je Wojewodzie Śląskiemu w formie elektronicznej przy pomocy aplikacji CAS.

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach za 2021 rok (MPiPS-03-R) zostało przekazane 27 stycznia 2022 r. do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach oraz zostało przyjęte bez poprawek i korekty. Należy wskazać, że MOPS w Rydułtowach w przedmiotowym sprawozdaniu wskazał dane niekorelujące ze

sobą, gdyż w Dziale 2 – *Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną* zarówno w rubryce pt.: *Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem* wskazał liczbę 0, jak i w rubryce dotyczącej udzielanej pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej również wpisał liczbę 0. Natomiast w Dziale 1B – *Udzielone świadczenia – zadania własne gminy*, w wierszu 45 dotyczącym pracy socjalnej Ośrodek zamieścił dane dotyczące liczby rodzin jako 335 oraz liczby osób w rodzinach jako 787, świadczące o realizacji pracy socjalnej pracowników Ośrodka. Powyższe ustalenia świadczą o nierzetelnym przygotowaniu przez Ośrodek sprawozdania, naruszono bowiem treść art. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 1995 r. o statystyce publicznej (t. j.: Dz.U. z 2022 r. poz. 459 z późn. zm.).

Sprawozdanie dotyczące wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 Ośrodek przekazał 24 stycznia 2022 r. do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. Natomiast ww. sprawozdanie powinno być przekazane do 20 stycznia 2022 r. Opóźnienie wg złożonych wyjaśnień spowodowane było koniecznością zweryfikowania danych pobranych z systemu Helios.

Ośrodek korzystał z oprogramowania „HELIOS-pomoc społeczna wersja G-1.04-4-01”. Kontrolującym przedstawiono decyzję nr 1/1.04/PS/G/2016 z 6 kwietnia 2016 r. Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie świadectwa zgodności nr j. w. na poziomie Gminy.

Ponadto Dyrektor Ośrodka przedłożyła pismo z 10 maja 2022 r. przekazujące Burmistrzowi Miasta Rydułtowy sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach za 2021 r., o którym mowa w art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej. Sprawozdanie wpłynęło do Kancelarii Urzędu Miasta Rydułtowy w dniu 10 maja 2022 r.

Należy wskazać, że takie działanie jest niezgodne z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, bowiem kierownik ośrodka pomocy społecznej, składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

(Akta kontroli str.: 2277-2282)

III.5. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Dyrektor Ośrodka w swojej informacji wskazała, że: *Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtowach informuje, że w roku 2021 podejmował działania w ramach następujących programów:*

1. *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Rydułtowy na lata 2021-2027;*
2. *Gminny Program Wspierania Rodziny dla Miasta Rydułtowy na lata 2020 – 2022.* Ww. projekt skierowany był do 10 rodzin (30 osób) i zakładał m. in aktywną pomoc w przezwyciężeniu trudnych sytuacji w rodzinach będącymi klientami MOPS;
3. *Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Rydułtowy na lata 2021-2027;*
4. *Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Rydułtowy na lata 2021-2025.* W ramach projektu przeprowadzono 15 prelekcji z dziećmi i młodzieżą szkolną;
5. *Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021;*

6. *Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 202*. W ramach ww. programu wydano 27 skierowań do bieglego sądownego w zakresie uzależnienia, w tym 7 opinii oraz skierowano 4 wnioski do Sądu ;

7. *Wieloletni rządowym program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;*
8. *Program asystent rodziny na rok 2021*, w ramach którego udzielono wsparcia 6 rodzinom korzystających ze świadczeń pomocy społecznej Ośrodka;
9. *Resortowy Program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2021;*
10. *Program „Wspieraj seniora” - Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów;*
11. *Projekt „W cieniu Szarloty - jak wydobyć potencjał miasta Rydułtowy” finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021, a realizowany w ramach programu Rozwój Lokalny od 2022 r. działania na rzecz seniorów tj. teleopieka i koperta życia;*
12. *Projekt „Moc w rodzinie” realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, realizowany w okresie od 01.09.2017 r. - 30.08.2019 r. (trwałość finansowana z budżetu gminy od 31.08.2019 r. – 30.08.2021 r.). W ww. projekcie uczestniczyło 10 rodzin;*
13. *Projekt „Droga do sukcesu – program wsparcia rodzin zamieszkujących lokale socjalne przy ulicy Barwnej oraz na Osiedlu Karola w Rydułtowach” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, realizowany jest od 01.09.2018 r. do 30.04.2020 r. (aneksem wydłużony do 29.07.2020 r., trwałość projektu finansowana budżetu gminy od 30.07.2020 r. do 29.03.2022r.). Z ww. projektu skorzystało 6 rodzin, tj. 18 osób objętych asystenturą, 10 rodziców i 10 dzieci w klubie oraz 10 dzieci objętych pracą podwórkową;*
14. *Projekt „Szansa” – program aktywizacji społecznej i zawodowej na terenie osiedla Karola w Rydułtowach realizowany był przez Miasto Rydułtowy – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtowach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, realizowany od 1.02.2019r. do 30.04.2021r. (wydłużony do 30.11.2021r.). Z ww. projektu skorzystało 15 osób wraz z rodzinami.*

W roku 2022 w odpowiedzi na potrzeby dodatkowo:

1. *Kontynuacja resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2022;*
2. *Program „Opieka 75+”;*
3. *Program „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2022”;*
4. *Projekt „Czas na zmiany”, który realizowany jest przez Miasto Rydułtowy – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtowach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020;*
5. *Projekt „Bezpieczna Rodzina – Przemocy mówimy NIE” w ramach Programu Ochronowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”;*

6. Program Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (program został wydłużony do 2022), który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

(Akta kontroli str.: 2284-2285)

Po przystąpieniu do czynności kontrolnych dokonano stosownego wpisu do książki kontroli prowadzonej przez Ośrodek pod pozycją nr 2/2022.

Na tym kontrolę zakończono.

Poprzez zamieszczenie w protokole kontroli niżej wymienionych pouczeń Kontrolujący informuje Panią Sylwię Noworytę - Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach o przysługującym prawie:

1. zgłoszenia przez Panią przed podpisaniem protokołu, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu kontroli do Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole kontroli;
2. odmowy podpisania protokołu z jednoczesnym obowiązkiem złożenia w terminie 7 dni, pisemnych wyjaśnień dotyczących przyczyn odmowy podpisania protokołu kontroli.

Ponadto w przypadku zgłoszenia przez Panią umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie:

- od dnia doręczenia stanowiska wobec wniesionych zastrzeżeń, lub
- od dnia doręczenia ciągu dalszego protokołu uwzględniającego w całości wniesione zastrzeżenia.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, przesłano za zwrotnym potwierdzeniem odbioru Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach w dniu 28 września 2022r., pismem nr PSI.431.1.8.2022.

Katowice, 28 września 2022 r.

starszy inspektor wojewódzki

1.....

[Signature]
Ewa Pawełczyk

inspektor wojewódzki

2.....

[Signature]
Małgorzata Danowska-Latacz

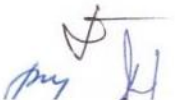
Po podpisaniu dwóch egzemplarzy protokołu kontroli, egzemplarz nr 2 należy odesłać do kontrolującego.

W przypadku złożenia przez Panią zastrzeżeń, proszę o przekazanie ich wraz z niepodpisanym egzemplarzem nr 2 do Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

Rydułtowy04.11.2022r.....
(data podpisania protokołu)

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rydułtowach

.....mgr Sylwia Nowaryta.....
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rydułtowach



Katowice, 31 października 2022 r.
PSI.431.1.8.2022

Ewa Pawełczyk
starszy inspektor wojewódzki
Małgorzata Danowska-Latacz
inspektor wojewódzki

Wydział Rodziny i Polityki Społecznej
Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Katowicach

Akceptuję
Zastępca Dyrektora Wydziału


Zarządzający kontrolą

Pani
Sylwia Noworyta
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Rydułtowach
ul. Raciborska 369
44-280 Rydułtowy

STANOWISKO ZESPOŁU INSPEKTORÓW

w sprawie zastrzeżeń złożonych w piśmie nr DPS.0910.3.2022.SN z 10 października 2022 r. przez Panią Sylwią Noworytę Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach do protokołu z kontroli kompleksowej nr PSI.431.1.8.2022, przeprowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rydułtowach, ul. Raciborska 369 w okresie: od 6 do 15 czerwca 2022 r. oraz w dniu 21 czerwca 2022 r., a także 4 lipca 2022 r.

Uprzejmie informuję, że zgodnie z § 17 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. (Dz.U. z 2020 r., poz. 2285) w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli umotywowanych zastrzeżeń dotyczących **ustaleń** zawartych w protokole.

O powyższym uprawnieniu została Pani Dyrektor poinformowana również w protokole pokontrolnym Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach nr PSI.431.1.8.2022 z 28 września 2022 r.

Odnosząc się do nadesłanego przez Panią Dyrektora wystąpienia z 10 października 2022 r., wraz z niepodpisany egzemplarzem nr 2 protokołu pokontrolnego, należy podkreślić, iż przekazała go Pani nie zachowując 7-dniowego terminu wniesienia zastrzeżeń o czym mowa § 17 ust. 1 i 4 ww. rozporządzenia, bowiem jak wynika ze zwrotnego potwierdzenia odbioru otrzymała Pani protokół 3 października 2022 r., natomiast data nadania przesyłki do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach to 11 października 2022 r. Termin przekazania zastrzeżeń upływał w dniu 10 października 2022 r.

Pomimo, iż Ośrodek nie dochował terminu określonego w § 17 ust. 4 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, zespół inspektorów, w oparciu o przepis § 17 ust. 6 ww. rozporządzenia poddał analizie pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole, wniesione przez Panią Dyrektora.

Kontrolujący jednostkę zespół inspektorów zajął w sprawie następujące stanowisko:

1) Rozdział I pkt. 1 – Akty prawa miejscowego.

Zastrzeżenia do fragmentu protokołu (str. 5) w brzmieniu:

„Stwierdzono, że w załączniku do Uchwały nr XXXV/283/05 Rady Miasta Rydułtów z dnia 30 maja 2005 r. w sprawie nadania Statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Rydułtówach w § 2 wskazano, że Ośrodek działa na podstawie i w granicach prawa a w szczególności:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64., poz.593 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym(Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz.148 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.),
- ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.),
- innych, właściwych ustaw i wydanych na podstawie aktów wykonawczych.”.

W zastrzeżeniu wskazała Pani, iż:

„Należy wskazać, że Ośrodek nie ma wpływu na treść statutu, bo ośrodki pomocy społecznej są jednostkami organizacyjnymi gmin tworzonymi na podstawie uchwały rady gminy, która nadaje im statut. Ponadto uchwała wraz z statutem, podlega kontroli zgodności z prawem przez organ nadzoru (Wojewoda Śląski)”.

Zastrzeżenia nie uwzględnia się, gdyż zespół kontrolny wyraźnie stwierdził na str. 5 (wers 24-27) (...) Statut jest podstawą działania gminnej jednostki budżetowej, jaką jest ośrodek pomocy społecznej i winien zawierać wszystkie elementy wymienione w art. 11 ust. 2 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. Ustawodawca wskazał niezbędne minimum, które bezwzględnie musi się znaleźć w statucie jednostki budżetowej, o czym świadczy użyte w tym przepisie sformułowanie „w szczególności”. Użycie zaś zwrotu „w szczególności” należy rozumieć w ten sposób, że ww. elementy mają charakter obligatoryjny i muszą zostać zamieszczone w statucie. Z uwagi na fakt, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtówach jest gminną jednostką organizacyjną, uchwała w sprawie nadania Ośrodkowi statutu jest aktem prawa miejscowego i stosownie do art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, gminie przysługuje prawo stanowienia, na podstawie upoważnień ustawowych aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. Ośrodek pomocy społecznej jest instytucją gminną w rozumieniu art. 40 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy, a zatem jego statut jest aktem prawa miejscowego.

Statut Ośrodka powinien określać zasady regulujące w sposób kompleksowy i wyczerpujący zakres działalności ośrodka pomocy społecznej, zawarty w przepisach ustawy o pomocy społecznej. Mając powyższe na uwadze należy wskazać, iż podstawę statutowej działalności Ośrodka stanowi ustawa o pomocy społecznej, ustawa o samorządzie gminnym oraz ustawa o finansach publicznych. Przepisy innych ustaw nie stanowią bezpośrednio podstawy prawnej ośrodka, ale są przepisami określającymi zadania, które mogą być realizowane przez Ośrodek.

2) Rozdział I pkt 7 - Baza lokalowo- techniczna Ośrodka.

Zastrzeżenia do fragmentu protokołu (str. 9) w brzmieniu:

„ -pokój nr 9 – zajmuje Kierownik Działu Pomocy Społecznej, pracownik socjalny Ośrodka zajmujący się wprowadzaniem decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej, pracownik socjalny zajmujący się procedurą „Niebieskiej Karty” oraz pracownik socjalny zajmujący się sprawami osób bezdomnych,
– pokój nr 9a – zajmuje I Zastępca Kierownika Działu Pomocy Społecznej”.

W zastrzeżeniu wskazała Pani, iż:

„pokój nr 9 – zajmuje Kierownik Działu Pomocy Społecznej i Zastępca Kierownika Działu Pomocy Społecznej, pracownik socjalny Ośrodka zajmujący się wydawaniem decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej oraz pracownik socjalny zajmujący się sprawami osób bezdomnych. W Ośrodku nie ma pokoju nr 9a, a pokój nr 10 który zajmują pracownik socjalny zajmujący się procedurą „Niebieskiej Karty” oraz 2 pracowników socjalnych.”.

Zastrzeżenie zostało uznane i w związku z powyższym dokonano stosownych zmian w treści protokołu.

Zastrzeżenia do fragmentu protokołu (str. 9) w brzmieniu:

„Ustalono dodatkowo, że Ośrodek jest czynny w dni robocze: poniedziałek – piątek, w godzinach od 7:30 do 15:30 (Rozdział V Tryb pracy Ośrodka § 11 pkt 2 Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka).”

W zastrzeżeniu wskazała Pani, iż:

„Ośrodek jest czynny:

poniedziałek – środa 7:30 -15:30

czwartek 7:30 - 17:00

piątek 7:30 - 14:00

Czas pracy Ośrodka wskazany jest w cz. IV § 15 pkt 4 Regulaminu Pracy, natomiast Rozdział 5, który jest wskazany w protokole dotyczy zakresu zadań komórek organizacyjnych”.

Zastrzeżenie zostało uznane i w związku z powyższym dokonano stosownych zmian w treści protokołu

3) Rozdziale II pkt 1 Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych.

Zastrzeżenie do fragmentu protokołu (str. 17) w brzmieniu:

17.	MOPS/5101/34/2021
-----	-------------------

W zastrzeżeniu wskazała Pani, iż

„Wskazano, że skontrolowano decyzję nr MOPS/5101/34/2021- decyzja ta została wydana w okresie, który nie podlegał kontroli i nie była przedkładana.”.

Zespołowi kontrolnemu przedstawiono wypełnioną tabelę, dotyczącą przyznania zasiłków okresowych, sporządzoną według wzoru stanowiącego załącznik nr 6 do Programu kontroli nr PSI.431.1.8.2022 - dokumentu podpisanego przez Dyrektora Ośrodka, gdzie w poz. 17 wskazano decyzję o nr MOPS/5101/34/2021. W toku czynności kontrolnych ujawniono decyzję o nr MOPS/5101/347/2021 regulującą przyznanie ww. świadczenia. W związku z błędem w tabeli, pomimo wskazania jego poprawy przez zespół kontrolny, Ośrodek nie przedłożył poprawionej tabeli. W związku z powyższym w protokole został błędnie wpisany nr decyzji wcześniej przedstawionej.

Zastrzeżenie zostało uznane. W związku z powyższym dokonano zmiany w tabeli dot. zasiłków okresowych.

4) Rozdziale II pkt 2 dot. świadczeń z pomocy społecznej o charakterze niepieniężnym (świadczenia przyznawane stronom, w tym o charakterze rzeczowym, praca socjalna, kontrakty socjalne, usługi, kierowanie i umieszczanie w domach pomocy społecznej, kierowanie i ustalanie odpłatności w ośrodkach wsparcia, opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne).

Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.

Zastrzeżenia do fragmentu protokołu (str. 28-29) w brzmieniu:

„Ponadto Ośrodek 2 listopada 2021 r. zawarł Porozumienie z Panem Dawidem Lipińskim prowadzącym działalność gospodarczą Schronisko OAZA dla Bezdomnych w Będzinie, przy ul. Dąbrowskiej 205 w sprawie ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Porozumienie zawarto na okres od 1 listopada 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. W treści ww. porozumienia, brak było wskazania liczby miejsc przeznaczonych dla osób bezdomnych z terenu gminy Rydułtowy.

Należy zaznaczyć, że właściwą formą dokonywania uzgodnień pomiędzy jednostką organizacyjną pomocy społecznej, a podmiotem niepublicznym, jakim jest Schronisko OAZA z siedzibą w Będzinie, jest forma umowy cywilnej, a nie forma porozumienia, o którym mowa w art. 74 ustawy o samorządzie gminnym.”.

W zastrzeżeniu wskazała Pani, iż:

„Wskazano, że właściwą formą dokonania uzgodnień pomiędzy jednostką organizacyjną pomocy społecznej, a podmiotem niepublicznym, jakim jest Schronisko OAZA z siedzibą w Będzinie, jest forma umowy cywilnej, a nie forma porozumienia, o którym mowa w art. 74 ustawy o samorządzie gminny.”.

Rozdziale II pkt 3 dot. realizacji uchwały o ustanowieniu wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Zastrzeżenie do fragmentu protokołu (str. 46) w brzmieniu:

„Należy zaznaczyć, że właściwą formą dokonywania uzgodnień pomiędzy jednostką organizacyjną pomocy społecznej, a podmiotem niepublicznym, jakim jest Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP, jest forma umowy cywilnej, a nie forma porozumienia, o którym mowa w art. 74 ustawy o samorządzie gminnym.”.

W ww. zastrzeżeniu wskazała Pani, iż:

„11) porozumienie zawarte 1 września 2021 r. pomiędzy Katolickim Przedszkolem Niepublicznym Sióstr Służebniczek NMP w Rydułtowach.

O rodzaju czynności prawnej decyduje jej treść a nie nazwa. Wynika to z art. 65 § 1 Kodeksu cywilnego. (Oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje). O prawidłowym określeniu rodzaju umowy cywilnoprawnej nie decyduje wyłącznie nazwa umowy (Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2022 r. – I USK 398/21. Ponadto w języku polskim słowo «porozumienie» jest synonimem słowa «umowa»).

Zastrzeżeń nie uwzględnia się, gdyż Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rydułtowach jest jednostką organizacyjną samorządu gminnego i realizuje zadania gminy. W protokole na str. 29 oraz 46 wskazano, że MOPS w Rydułtowach w imieniu Gminy Rydułtowy zawarł porozumienia z podmiotami niepublicznymi, tj. ze Schroniskiem Oaza z siedzibą w Będzinie oraz z Katolickim Przedszkolem Niepublicznym Sióstr Służebniczek NMP w Rydułtowach. Zgodnie z art. 74 ustawy o samorządzie gminnym, porozumienia mogą być zawarte jedynie pomiędzy gminami w celu powierzenia zadania publicznego przy jego realizacji. Natomiast w sytuacji, gdy Gmina zleca wykonanie swoich zadań z zakresu pomocy społecznej, realizowanych poprzez podmioty niepubliczne na podstawie art. 25 ustawy o pomocy społecznej (dotyczy to organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 3 ust 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie) oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzącymi działalność w zakresie pomocy społecznej, stosowną formą wzajemnych uzgodnień pomiędzy stronami będzie tylko i wyłącznie umowa.

5) Rozdziale III pkt 4 - Prowadzenie sprawozdawczości z zakresu realizowanych zadań.

Zastrzeżenia do fragmentu protokołu (str. 56) w brzmieniu:

„Ponadto Dyrektor Ośrodka przedłożyła pismo z 10 maja 2022 r. przekazujące Burmistrzowi Miasta Rydułtowy sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach za 2021 r., o którym mowa w art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej. Sprawozdanie wpłynęło do Kancelarii Urzędu Miasta Rydułtowy w dniu 10 maja 2022 r.

Należy wskazać, że takie działanie jest niezgodne z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, bowiem kierownik ośrodka pomocy społecznej, składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.”.

W ww. zastrzeżeniu wskazała Pani, iż:

„W treści wskazanego wyżej pisma z dnia 10 maja 2022 r. wynika, że **dyrektor Ośrodka za pośrednictwem Burmistrza Miasta przedkłada go radzie miasta. W naszej ocenie jest to zgodne z art. 110 ust. 9.**”.

Zastrzeżenia nie uwzględnia się, gdyż zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej (...) kierownik ośrodka pomocy społecznej (...) składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Niniejszy przepis jednoznacznie wskazuje odbiorę

sprawozdania, tj. radę gminy, natomiast przekazanie ww. dokumentu nie może odbyć się za „pośrednictwem Burmistrza Miasta”.

6) Rozdziale II pkt 2 dot. kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańców gminy w tym domu.

Zastrzeżenia do fragmentu protokołu (str. 39 wers 22-26; str. 40 wers 1-5) w brzmieniu: „(...) Powyższe jest niezgodne z zapisem art. 59 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę mieszkańca domu za jego pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu [pomocy społecznej]. Organ winien był wydać dwie odrębne decyzje”.

Zastrzeżenie do fragmentu protokołu (str. 53 wers 26-28) w brzmieniu (...), „we wszystkich skontrolowanych przypadkach, Ośrodek jedna decyzją przyznał pomoc w formie skierowania strony do DPS, jak również ustalił odpłatność za Dom, takie działanie jest niezgodne z art. 59 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej”.

Zastrzeżenia zostały uznane. W związku z powyższym dokonano skreśleń wskazanych wyżej wersów w treści protokołu.

Mając na uwadze powyższe przekazuję ponownie protokół oraz wykaz zmian w protokole, celem ich podpisania i przesłania do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. Równocześnie informuję, że zgodnie z treścią § 17 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.

Otrzymują:

1. Adresat;
2. Aa.

**Wykaz zmian w protokole kontroli nr PSI.431.1.8.2022 wprowadzonych
po rozpatrzeniu zastrzeżeń**

Zgodnie z § 16 ust. 9 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz.2285), po rozpatrzeniu zastrzeżeń wniesionych pismem z 10 października 2020 r. przez Panią Sylwię Noworytę – Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach do protokołu kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rydułtowach, w okresie od 6 do 15 czerwca 2022 r. oraz w dniach 21 czerwca 2022 r., a także 4 lipca 2022 r., zespół inspektorów przeprowadzających czynności kontrolne dokonał zmian w protokole kontroli poprzez dołączenie do niego poprawek następującej treści:

Ustalenia na str. 9 protokołu kontroli w **Rozdziale I.7. Baza lokalowo-techniczna Ośrodka:**

1/ wers 2-5 - „pokój nr 9 zajmuje Kierownik Działu Pomocy Społecznej, pracownik socjalny Ośrodka zajmujący wprowadzaniem decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej, pracownik socjalny zajmujący się procedurą „Niebieskiej Karty” oraz pracownik socjalny zajmujący się sprawami osób bezdomnych” – skreśla się.

Treść ustalenia na str. 9 otrzymuje brzmienie:

„Pokój nr 9 – zajmuje Kierownik Działu Pomocy Społecznej i Zastępca Kierownika Działu Pomocy Społecznej, pracownik socjalny Ośrodka zajmujący się wprowadzaniem decyzji administracyjnych do systemu w zakresie pomocy społecznej „Pomost” oraz pracownik socjalny zajmujący się sprawami osób bezdomnych”.

2/ wers 6 - „pokój nr 9a – zajmuje I Zastępca Kierownika Działu Pomocy Społecznej” – skreśla się.

Wprowadza się zapis: „pokój nr 10 zajmuje pracownik socjalny zajmujący się procedurą „Niebieskiej Karty” oraz 2 pracowników socjalnych”.

3/ wers 29-30 - „Ośrodek jest czynny w dni robocze: poniedziałek-piątek, w godzinach od 7:30 do 15:30 (Rozdział V Tryb pracy Ośrodka z § 11 pkt 2 Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka) – skreśla się.

Treść ustaleń na str. 9 otrzymuje brzmienie: „Ośrodek jest czynny: poniedziałek – środa 7:30 – 15:30, czwartek 7:30 – 17:00, piątek 7:30 – 14:00 (Część IV § 15 pkt 4 Regulaminu Pracy wprowadzonego Zarządzeniem nr 26/2019 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rydułtowach z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie nadania Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Rydułtowach Regulaminu Pracy).”

Ustalenia na str. 17 - wers 22 protokołu kontroli – pozycja 17 tabeli dotyczącej zasiłków okresowych: zapis „MOPS/5101/34/2021” otrzymuje brzmienie „MOPS/5101/347/2021”.

w Rozdziale II pkt 2 - Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańców gminy w tym domu:

Ustalenia na str. 39 (wers 22-26) oraz str. 40 (wers 1-5) protokołu kontroli w Rozdziale II pkt 2 - Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańców gminy w tym domu:

1/ „Powyższe jest niezgodne z zapisem art. 59 ust. 1 ustawy o pomocy, zgodnie z którym decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę mieszkańca domu za jego pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Organ winien być wydać dwie odrębne decyzje” - skreśla się.

2/ zapis na str. 53 (wers 26-28) – „we wszystkich skontrolowanych przypadkach Ośrodek jedną decyzją przyznał pomoc w formie skierowania strony do DPS, jak również ustalił odpłatność za Dom, takie działanie jest niezgodne z art. 59 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej” – skreśla się.

Podpis Kierownika jednostki kontrolowanej:


Zastępca Dyrektora Wydziału
Grzegorz Rask

Podpisy inspektorów kontrolujących

stanowczy inspektor wojewódzki


Ewa Pawełczyk

inspektor wojewódzki


Małgorzata Danowska-Latacz